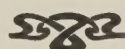

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ
Δ'

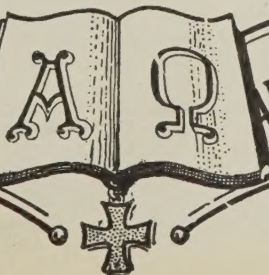
ΑΡΙΘΜ

77

Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ MOBILE, ALA. «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ-ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese
Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. Astoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 77. — February 13, 1938.
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post
office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

Όνοματεπώνυμον Νυμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεὺς	
Νοεμ. 8	Δημήτριος Α. Παυλάκης	Ἀθηνᾶ Α. Φιντικᾶκη	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνσταντῖνος Τσαπραλῆς
» »	Περικλῆς Α. Λαϊνάς	Φερωνίκη Β. Κωστογεωργίου	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνσταντῖνος Τσαπραλῆς
» 10	Δημήτριος Γ. Τζελεπόγλου	Μαρία Δ. Μαγκαλιᾶ	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
» 11	Δημήτριος Μ. Ἀεῖωτης	Καλυψὼ Γ. Μπουσάλη	Minneapolis, Minn.	Αἰδ. Ι. Βουρενᾶκης
» »	Γεράσιμος Σ. Αὐγουστάτος	Γκόλφω Δ. Νεοφύτου	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δανυὴλ Γκολέμης
» »	Κων/νίος Σ. Σταυρόπουλος	Παναγοῖα Ν. Καράμπελα	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γ. Οἰκονομίδης
» 13	Ἀργύριος Κουμειλᾶς	Lillian Suchta	Monessen, Pa.	Αἰδ. Πέτρος Παπαδάκης
» »	Μιχαὴλ Κ. Καντάκης	Χαριστὼ Κ. Κουβᾶ	Martins Ferry, Ohio	Αἰδ. Βασίλειος Μαρκόπουλος
» 14	Θεοφάνης Νάολης	Ἰωάννα Ροβέρτου	Philadelphia, Pa.	Αἰδ. Χρυσόστ. Μουρξίδης
» »	Παναγιώτης Θ. Βροδέλης	Εὐδοκία Κ. Εὐσταθίου	Dayton, Ohio	Ἀρχιμ. Ἰωάννης Ἀσλανίδης
» »	Δημοσθένης Π. Κουτσούμπας	Αἰκατερίνη Γ. Λαδᾶ	Stamford, Conn.	Αἰδ. Μιχαὴλ Σοφοκλέους
» »	Δημήτριος Κ. Κωλέτης	Μαρία Π. Λάσκαρη	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» »	Περικλῆς Π. Μπούμπας	Ἰωάννα Γ. Πλευράκη	New Brunswick, N. J.	Αἰδ. Κανέλλος Κανελλόπουλος
» »	Παναγιώτης Δ. Σταύρου	Εὐμορφία Ν. Στρατηγάκη	Somerville, Mass.	Αἰδ. Ἰωάν. Ἱεροθέου
» »	Κων/νίος Δ. Πηχάκης	Μαρία Ε. Κλάβα	Weirton, W. Va.	Αἰδ. Δημήτριος Μπύρας
» »	Παναγιώτης Η. Κουλουράς	Φωτεινὴ Δ. Λαμπρινοῦ	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» »	Γεώργιος Βότσης	Παρασκευὴ Γ. Πέκουλα	New Castle, Pa.	Αἰδ. Νικόλαος Τερζάκης
» »	Χρ. Μ. Κατωερίτης	Ἀδαμαντία Γ. Πολυχρονάκη	New Kensington, Pa.	Αἰδ. Βασίλ. Χαροφύλαξ
» »	Ἰωάννης Γ. Πάνος	Edna M. Drigle	Lewiston, Maine	Αἰδ. Ἀθαν. Ἀλούπης
» »	Ἀθανάσιος Δ. Γρίνης	Γεωργία Κ. Βεντινάρου	Tacoma, Wash.	Ἀρχιμ. Γερμανὸς Τζουμάνης
» »	Ἰσιδώρος Φ. Πολίτης	Ἀντωνία Ν. Μουτάρη	Corona, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Ἀλέξανδρος Γεροντιδάκης
» »	Ἀναργύρος Κ. Μπίρης	Ἥλεκτρα Ν. Μουσιούλη	Canton, Ohio	Ἀρχιμ. Γ. Πανταζώνης
» »	Εὐδοκίος Γ. Ψάκης	Βασιλικὴ Π. Κάνσα	Schenectady, N. Y.	Πανος. Τιμόθεος Παντελάκος
» »	Χρήστος Δ. Κανέλλος	Ἰάνθη Ἰωαννίδου	Milwaukee, Wisc.	Ἀρχιμ. Βενιαμίν Κόλλιας
» »	Ἰωάννης Τουράζογλου	Καρηνλία Σπυριδωνίδου	Springfield, Mass.	Αἰδ. Π. Παπαθεοφράστου
» »	Εὐάγγελος Β. Γκούνης	Δήμητρα Κ. Μιράγια	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» »	Παναγιώτης Ν. Σακελλαρίου	Ἄννα Δ. Χριστοδούλου	San Diego, Cal.	Αἰδ. Κωνστ. Πολυχρόνης
» »	Ἀπόστολος Κ. Πεταλᾶς	Μαρία Ν. Γιαννακοπούλου	Clinton, Mass.	Αἰδ. Κωνστ. Γεωργιάδης
» 16	Hilton M. Etheridge	Μαρία Δ. Ἀναγνωστοπούλου	Washington, D. C.	Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
» »	Νικόλαος Γ. Ταυρολιάς	Βασιλικὴ Α. Τιμοῦλα	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνστ. Τσαπραλῆς
» »	Λεωνίδας Χρόνης	Αἰκατερίνη Λάσκαρη	Syracuse, N. Y.	Αἰδ. Σμεῖων Ἐμμανουὴλ
» »	Εὐάγγελος Ι. Κορέλης	Ἀνστασία Ι. Ἡλιοπούλου	Moline, Ill.	Αἰδ. Σ. Σπυρόπουλος
» »	Στυλιανὸς Δ. Δρουλίσκος	Σοφία Τ. Κοντούρη	Toronto, Ont., Can.	Ἀρχιμ. Ἱεροθέος Σταύρου
» »	Γεώργιος Κ. Μπισμένης	Ἀντιγόνη Α. Παπαλᾶ	New Kensington, Pa.	Αἰδ. Βασίλ. Χαροφύλαξ
» 18	Δημοσθένης Β. Θεοδώρου	Σοφία Σ. Πλεμένου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημ. Βιτσέντζος
» »	Ἀντώνιος Βασιλαριώτης	Καλλιόπη Κ. Ρεζενῆ	Philadelphia, Pa.	Αἰδ. Χρυσ. Μουρξίδης
» »	Παντελῆς Τζιντζουράκης	Εὐανθία Ν. Παπαδάκη	San Francisco, Cal.	Αἰδ. Κωνστ. Τσαπραλῆς
» 19	Νικήτας Σ. Μονταλὶς	Μαρία Γ. Ἀγγελινίδου	Tarpon Springs, Fla.	Αἰδ. Θεόφιλος Καραφύλλης
» 20	Hector William L. Italien	Ἑλένη Σ. Παπαδοπούλου	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γεώργ. Οἰκονομίδης
» 21	Ἀθανάσιος Ἀγγελόπουλος	Παναγιώτα Χαίτη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήτας Κεσῆς
» »	Στυλιανὸς Κ. Καλαφάτης	Μαρία Ι. Γεωργιάδου	Astoria, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωίδης
» »	Ἀντώνιος Χ. Κανίτης	Helen J. Welens	Philadelphia, Pa.	Ἀρχιμ. Ἀγάπιος Γουλάκης
» »	Βενετσάνος Α. Κετέχης	Μαρία Γ. Θεοδοροπούλου	Chicago, Ill.	Πανος. Ἀντ. Ἰατροῖδης
» »	Ξενοφῶν Ι. Νέλλος	Αἰκατερίνη Κ. Καρυστινᾶκη	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» »	Σωφρ. Δ. Δελλῆς ἡ Φανὸς	Πετροῦλα Κ. Δημοπούλου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Βασίλ. Μιχαλόπουλος
» »	Δημήτριος Χρήστου	Αἰκατερίνη Γ. Δημητρίου	Jamestown, N. Y.	Αἰδ. Γεώργιος Ἰωαννίδης
» »	Ἀργύριος Ε. Λευκάκης	Εἰρήνη Β. Κλωθᾶκη	Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Δημήτριος Σακελλαριδῆς
» »	Γεώργιος Ι. Ποῦλος	Louise C. Franeadoto	Philadelphia, Pa.	Ἀρχιμ. Ἀγάπιος Γουλάκης
» »	Ἀναστ. Χ. Ἀναστασίου	Καλλιόπη Α. Ἰορδανίδου	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Δουλιγέρης
» »	Ἰωάννης Δ. Σπανός	Ζηνοβία Ν. Καίτη	Martins, Ferry, Ohio	Αἰδ. Βασίλειος Μαρκόπουλος
» »	Θεόδωρος Δ. Νικολακάκης	Κανελλία Ι. Θεοφύλακου	Perth Amboy, N. J.	Αἰδ. Ἀριστ. Παλαΐνης
» »	Γεώργιος Καμπουράκης	Μαλαματένια Μαροῦ	Salt Lake City, Utah	Αἰδ. Χαράλ. Τζαβαλάς
» »	Χρήστος Α. Ρήγας	Νικολέττα Ν. Τερζάκη	Omaha, Nebr.	Αἰδ. Ἐμμανουὴλ Παπααναγιώτου
» »	Ἀναστάσιος Α. Δεζερένης	Θεώνη Π. Ψυχोगιού	Lynn, Mass.	Ἀρχιμ. Χριστ. Ἀργυροῖδης
» »	Στέφανος Ε. Βανιώρας	Γεωργία Κ. Παπαγεωργίου	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» 25	Χρήστος Κ. Μπάκος	Ἄννα Ν. Πλούκου	Seranton, Pa.	Αἰδ. Παναγιώτης Ἀναστασίου
» »	Γεώργιος Ν. Μητράκος	Ἀλεξάνδρα Δ. Ξεῖακου	Washington, D. C.	Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
» »	John Suffoletto	Ἑλένη Ν. Γραμματικᾶκη	Providence, R. I.	Αἰδ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης
» »	Χρήστος Δ. Μανιάτης	Καλλιόπη Κ. Ἰοακειμίδου	New Bedford, Mass.	Αἰδ. Νικ. Χατζηβασιλείου
» 27	Charles G. Trapp	Ὀλγα Κ. Κοκκοροῦ	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» »	Στυλιανὸς Β. Τζηθητζόγλου	Μαρία Δ. Μητράκου	Monteal, Can.	Ἀρχιμ. Διον. Μαυρίας
» »	Λούης Ν. Γεωργίου	Ζωαμπέτα Κωνσταντινίδου	Jacksonville, Fla.	Ἀρχιμ. Μελέτιος Κρονιδῆς
» »	Γεώργιος Κ. Ράπτης	Αἰκατερίνη Π. Παπαζέτη	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Κώνστας Γιοβανόπουλος

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Α'. Ἀριθ. 77.

Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΔΑΣ

13 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1938

ΓΕΝΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΕΤΑΖΩΜΕΝ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΜΕΧΡΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΣ ΕΝΟΡΙΑΣ

ΥΠΟ τὸν τίτλον αὐτὸν εἶνε τὸ Γ'. κεφάλ. τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Σεβασμιωτ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰωακείμ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διεθέσαμεν τὰ κύρια ἄρθρα τῶν δύο προηγουμένων τευχῶν.

Εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἀπαριθμεῖ καὶ ἀναπτύσσει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ κακὰ τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀποφοίτων Θεολογικῶν καὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν μέχρι τῆς χειροτονίας τῶν εἰς Ἱερεῖς (30 ἐτῶν,) ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς θέσεις καὶ τὰ καθήκοντα τούτων πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν.

Οἱ τοιοῦτοι ἀποφοιτοὺν εἰς ἡλικίαν 20-23 ἐτῶν, καὶ πρέπει νὰ περιμένουν 10 περίπου ἔτη διὰ νὰ χειροτονηθῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἢ τρέπονται μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν τῶν εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα καὶ ἀπομακρύνονται διὰ παντὸς τοῦ σκοποῦ διὰ τὸν ὁποῖον ἐσπούδασαν, ἢ γνωρίζοντες τοῦτο ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας δὲν ἐγγράφονται εἰς τὴν Θεολογικὴν ἢ τὰς Ἱερατ. Σχολάς, ὅσον καὶ ἂν αἰσθάνωνται τοιαύτην κλίσιν* Οὕτω δὲν ὑπάρχει οὐδὲ μικρὸν ποσοστὸν τοῦ ἀναγκαίου ἀριθμοῦ ὑποψηφίων διὰ τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι νὰ εἶνε Θεολόγοι, ἐνῶ δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτούς.

1ον.—Ὡς Κατηχητάς, ἰδρυομένων Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας ὅλων τῶν Μητροπόλεων.

2ον.—Ὡς Ἱεροκλήρικας (λαϊκοὺς) μὲ περιφέρειαν δράσεως δύο, τρεῖς ἢ καὶ περισσοτέρας ἐνορίας μίᾳ πόλεως ἢ γειτονικῶν χωρίων.

3ον.—Ὡς βοηθοὺς Ἱερεῖς εἰς μεγάλας ἐνορίας.*

4ον.—Ὡς ὑπαλλήλους Μητροπολικῶν γραφείων.

Ὡς δὲ πολὺ ὀρθῶς ἀναπτύσσει εἰς τὸ ὑπόμνημά του ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἰωακείμ, μία τοιαύτη ἐξυπρέτησις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας διὰ τῶν ἀποφοίτων τῶν Θεολογικῶν καὶ Ἱερατ. Σχολῶν, θὰ ἦτο ἐπωφελὴς ὅχι μόνον εἰς αὐτοὺς τοὺς ἰδίους πρὶν χειροτονηθῶσιν εἰς Ἱερεῖς ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Κοινωνίαν. Διὰ τοιαύτης κατηχητικῆς καὶ εἰς κήρυγμα τοῦ θείου λόγου ἐργασίας αὐτῶν, θὰ ἐπήρχετο μία ἀναζωπύρωσις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ἐκεῖ, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς εὐρίσκεται σήμερον εἰς κατάστασιν διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ καυχηθῶμεν. Τὸ μόνον δὲ τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ἡμεῖς εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἶνε τὸ ὅτι εἶνε ἀπορίας ἄξιον, διατὶ νὰ μὴ κατορθοῦται ἀκόμη ἡ τοιαύτη χρησιμοποίησις τῶν.

Εἰς τὴν ἐν Ἀμερικῇ Ἀρχιεπισκοπὴν δὲν ἐγεννήθη τοιοῦτο ζήτημα διότι δὲν ὑπῆρχον μέχρι τοῦδε Θεολογικαὶ ἢ Ἱερατικαὶ Σχολαὶ οὕτως ὥστε οἱ ἐξ αὐ-

Σημ.—*Ὅχι ὀλίγον εἰς τοῦτο συμβάλλει καὶ τὸ ζήτημα ὅτι διὰ νὰ γίνῃ τις διάκονος εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀποφασίσῃ προῶτως ἐὰν θὰ μείνῃ ἄγαμος ἢ ἂν θὰ νυμφευθῇ· ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀποφασίσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασίν του ὅσας δήποτε ὑποχρεώσεις οἰκογενειακάς ἢ ἀτομικάς ἔχει, αἵτινες τῷ ἐπαβάλλουν νὰ ἀναβάλῃ τοῦτο.

Σημ. Ὁ διορισμὸς ὁμῶς βοηθῶν ἱερέων εἰς μεγάλας ἐνορίας προϋποθέτει τὸ ὅτι οὗτοι εἶνε ἤδη χειροτονημένοι ἱερεῖς· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοιαύτης χρησιμοποίησεως τῶν ἀποφοίτων τῶν Σχολῶν ἀλλ' ἀνηλίκων διὰ τὴν εἰς πρεσβύτερον χειροτονίαν.

τῶν ἀποφοιτῶντες μὴ δυνάμενοι νὰ χειροτονηθοῦν ἀμέσως νὰ δημιουργοῦν πρόβλημα.

Ἐλειτούργησε μὲν καὶ ἐνταῦθα ἐπὶ τριετίαν 1921 ἕως 1923 ἡ Σχολὴ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἀλλὰ ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ἀκόμη δὲν εἶχεν αἰσθανθῇ τοιαύτην ἀνάγκην ἢ Ὁμογένεια, ζῶσα μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς προσωρινότητος ἐν Ἀμερικῇ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι δὲν ὑπῆρχον οἱ ἀναγκαῖοι πόροι, διηρημένης οὐσης τῆς Ὁμογενείας πολιτικῶς καὶ Ἐκκλησιαστικῶς, ἐφοίτησαν μόνον περὶ τοὺς 15. Πάντες δὲ σχεδὸν οὗτοι ἀποφοιτήσαντες ἐξ αὐτῆς ἦσαν εἰς ἡλικίαν χειροτονίας καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἠθέλησαν νὰ χειροτονηθοῦν, ἐχειροτονήθησαν ἐγκαίρως.

Ἐκτοτε ἐπηκολούθησεν ὀκταετής ἐπὶ πλεόν ὀξεῖα ἐκκλησιαστικὴ διαμάχη καθ' ἣν ἐφύτρωσαν διπλᾶ Ἐκκλησίαι εἰς πολλὰς Κοινότητας καὶ φυσικῶς διπλάσιοι ἐφημέριοι ἐχρειάσθησαν καὶ ἐχειροτονήθησαν ἐνταῦθα κατὰ διαφόρους τρόπους. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος τῆς εἰρηνεύσεως 1931 ὁπότε ἐπῆλθεν ἡ συγχώνευσις ἢ τὸ κλείσιμον τῶν πλεοναζόντων Ναῶν, εὐρέθησαν πλεονάζοντες Ἱερεῖς καὶ φυσικὰ ἄνευ θέσεως περὶ τοὺς τεσσαράκοντα.

Ἄλλ' οὗτοι ἦσαν ἤδη χειρονημένοι Ἱερεῖς καὶ διὰ συντόμου μερίμνης τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐξευρέθη ἐξοικονομήσις τῶν οὕτως ὥστε ἐντὸς ἐνὸς ἔτους δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲ εἰς ἄνευ θέσεως.

Ἐκτοτε παρέστη ἀνάγκη χειροτονίας νέων Ἱερέων ἐνταῦθα. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ὑπῆρχον προσοντοῦχοι ὑποψήφιοι καὶ διὰ τοῦτο ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηναγόρου μόνον τρεῖς. 1ον. Ὁ ἐκ τῆς Σχολῆς τῆς Πάτμου Ἀρχιδιάκονος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Παρθένιος Κομνηνός. — 2ον. Οἱ ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, Βασίλειος Εὐθυμίου καὶ Δημ. Σακελλαρίδης. Τὰ σχηματισθέντα δὲ κενὰ κατὰ τὴν διαρρευσάσαν ἐπταετίαν ἐπληρώθησαν κατ' ἀρχὰς διὰ τῶν ἐνταῦθα ὑπαρχόντων, κατόπιν δὲ διὰ προσκληθέντων ἐπὶ τούτῳ ἐξ Ἑλλάδος, τῶν τελευταίων τούτων πάντων προσοντούχων.

Οὐδὲ γεννᾶται πρόβλημα καὶ μετὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Προπαρασκευαστικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Πόμφρετ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελλόντων νὰ ἐγγράφωται διὰ τὴν διετὴ φοίτησίν των ὑπελογίσθη καλῶς, οὕτως ὥστε, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποφοίτων τῆς, οἱ ὅποιοι θὰ μεταβαίνουν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν Θεολογικῶν των σπουδῶν εἰς τὰς Ἀθήνας ἢ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐπιστρέφοντες ἐνταῦθα θὰ εὐρίσκουν ἐτοιμοὺς τὰς θέσεις των. Τοιαῦται δὲ θέσεις ἐνταῦθα εἶνε πάμπολλαι, πρὸ παντὸς εἰς τὰ ἀπογευματινὰ μας Σχολεῖα. Οἱ τοιοῦτοι διπλωματοῦχοι Θεολόγοι, εἴτε νημφευθοὺν εἴτε μείνουν ἄγαμοι, ὄντες 24 ἐτῶν θὰ χειροτονῶνται Διάκονοι καὶ θὰ ὑπηρετοῦν ὡς τοιοῦτοι ἀλλὰ καὶ ὡς διδάσκαλοι ἢ Διευθυνταὶ τῶν κοινοτικῶν Σχολείων εἰς τὰς μεγαλειτέρας Κοινότητάς μας μὲ ἱκανοποιητικὸν μισθόν, ἀναλαμβάνοντες ἀκό-

μη καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως τῆς Κοινότητος. Ὅταν δὲ εἰσέλθουν εἰς τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των θὰ χειροτονῶνται πρεσβύτεροι διὰ Κοινότητα τῆς ὁποίας ἡ θέσις τοῦ Ἐφημερίου θὰ εἶνε προητοιμασμένως κενὴ δι' αὐτοὺς καὶ τοιοῦτο πρόβλημα διαθέσεως τῶν ἀποφοίτων ἀπὸ τὴν Προπαρ. Θεολογ. Σχολήν, οἵτινες θὰ συμπληρῶσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις καὶ Κωνσταντινουπόλει Θεολογ. Σχολάς, ποτὲ δὲν θὰ ὑπάρξῃ.

Ὑπάρχει δὲ καὶ τὸ ἐξῆς πλεονέκτημα διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὅχι σπανίως, μερικοὶ φοιτῶντες εἰς τὰς ἀνωτέρω Θεολογ. Σχολὰς εἶνε ἀκατάλληλοι διὰ τὸ ἱερατικὸν ὑπόγρημα. Ὅταν δὲ ἀποφοιτήσουν ἐξ αὐτῶν καταφεύγουν ἐξ ἀνάγκης εἰς τὰς θέσεις καθηγητῶν τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ Γυμνάσια. Ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν θέσεων τούτων εἶνε πολὺ περιορισμένος, ἐν συγκρίσει μὲ τοὺς ἀποφοιτῶντας ἀπὸ τὰς Σχολὰς. Τοιουτοτρόπως καὶ πολλῶν ἐκ τῶν λαϊκῶν θεολόγων ἢ κατάστασις μένει προβληματική. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν εἶνε δυνατόν νὰ συμβῇ τοιοῦτό τι διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

Εἰς τὴν Προπαρασκ. Θεολογ. Σχολήν τοῦ Πόμφρετ μελετᾶται καλῶς καὶ μεθοδικῶς ἡ κλίσις καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν φοιτητῶν γίνεται δὲ ἐγκαίρως ἡ ἐπιλογή καὶ ὑποδεικνύεται εἰς τοὺς ἀκατάλληλους ὅτι πρέπει νὰ ἀποχωρήσουν ἐξ αὐτῆς καὶ νὰ τραποῦν εἰς ἄλλα στάδια. Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐπιλογὴν αὐτὴν εὐρεθοῦν δι' ἕνα ἢ ἄλλον λόγον τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀκατάλληλοι διὰ τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα, ἢ Ἀρχιεπισκοπὴ, φιλοστόργως πάντοτε πρὸς αὐτοὺς φερομένη, θὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν πόρον τῆς ζωῆς αὐτῶν διὰ διορισμοῦ αὐτῶν ὡς διδασκάλων εἰς τὰ ἡμερήσια ἢ ἀπογευματινὰ Σχολεῖα τὰ ὁποῖα εἶνε μέχρι τοῦδε 500 τὸν ἀριθμόν. Ἐνεκα δὲ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐξ Ἑλλάδος μεταναστεύσεως διδασκάλων, πάντοτε θὰ εἶνε μεγάλη ζήτησις τῶν ἀποφοίτων τῆς Προπαρασκ. Σχολῆς ὡς διδασκάλων, οἱ ὅποιοι καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καταρτίζονται ὅσον ἄριστα.

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ -- ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΣΕΠΗΣ

ΤΟΥ 1938

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἀναγράφονται ὅλαι αἱ ἐορταὶ τοῦ ἔτους. — Αἱ διευθύνσεις τῶν Ἱερέων καὶ Κοινοτήτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. — Αἱ διευθύνσεις τῶν Προξενικῶν Ἀρχῶν, τῶν ὑπᾶτων Ἀξιωματούχων τῆς Ἀχέπα καὶ Γκάπα καὶ διάφοροι ἄλλαι χρήσιμοι πληροφορίαι. — Ἐπίσης σημειοῦνται ὁ Ἅγιος, αἱ Ἀποστολῆς καὶ αἱ Εὐαγγελικαὶ Περικοπαὶ τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους.

Ὀλίγα ἀντίτυπα ὑπολείπονται. Χαρτόδετα μόνον 15c.

Γ ρ ᾱ ψ α τ ε :

GREEK ARCHDIOCESE, Τμήμα Ἱεραποστολῆς
2519 30th Drive, Astoria, L. I.

Ἀρχιμανδ. Ἀθηνᾶν. Καθάδα

ΤΟ ΧΡΙΣΤ. ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΩΣ

Ἐν Edinburgh

ΚΕΦ. Α'. ΔΙΚΑΙΩΣΙΣ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣΜΟΣ

(Συνέχεια τῶν σχετικῶν ἄρθρων)

Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ σχηματίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἁμορφον λεγομένην πίστιν (δύναται νὰ παρομοιωθῇ μὲ τὰ πρῶτα σημεῖα τοῦ χαράγματος μέσα εἰς τὸ βαθὺ σκότος τῆς νυκτός). Ἡ ἁμορφος αὐτὴ πίστις, ἡ ὁποία λέγεται καὶ **πίστις καθόλου**, φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς σημεῖον φωτισμοῦ ὥστε νὰ συναισθανθῇ οὗτος τὸ χάσμα, τὸ ὁποῖον τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸν Θεόν. Εἶνε δὲ ἱκανὸς νὰ τὸ αἰσθανθῇ (κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας) διότι εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ μετὰ τὴν προπαινετικὴν πτώσιν, ἐναπέμειναν πνευματικαὶ τινες καὶ ἡθικαὶ δυνάμεις· αὗται δὲ αἱ δυνάμεις αἱ ὁποῖαι μέχρη τοῦ Βαπτίσματος εὐρίσκονται ἐν καταστάσει ἀδρανείας, τίθενται εἰς ἐνέργειαν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς σωτηρίας, ἀφυπνιζόμεναι ὅχι ἀπ' ἐαυτῶν ἀλλ' ὑπὸ τῆς προκαταρκτικῆς Χάριτος, διαφωτιζόμεναι ὑπ' αὐτῆς καὶ ἐνισχυόμεναι.

Ἡ συναίσθησις αὐτὴ φέρει εἰς τὸν ἄνθρωπον μετάνοιαν καὶ οὕτω ποθεῖ οὗτος τὴν καταλλαγὴν τοῦ μετὰ τοῦ Θεοῦ. Ἐὰν ἡ μετάνοια καὶ ὁ πόθος αὐτὸς ἐνὸς ἀνθρώπου εἶνε εἰλικρινὴς τότε ζητεῖ καὶ δέχεται διδασκαλίαν, κατήχησιν. Οὕτω καθίσταται ὁ ἄνθρωπος δεκτικὸς τῆς δικαιοσύνης καὶ καθίσταται δικαίος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου δίδεται πνεῦμα νιοθεσίας εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἀρχίζει ἡ ἐνέργεια τῆς εἰδικῆς Χάριτος, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιτυγχάνεται ἡ δικαιοσύνη, ἡ ὁποία εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς μεμορφωμένης πίστεως, ὅχι πλέον ἁμόρφου πίστεως· εἶνε δὲ αὕτη εἰλικρινὴς ἐσωτερικὴ ἀφοσίωσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Χριστόν, ἐκδηλουμένη μὲν καὶ ὡς πίστις, ἀλλ' ὅχι ὀλιγώτερον δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη (ἀντικειμενικῶς καὶ πρὸς τὸν πλησίον).

Τὰ δύο δὲ αὐτὰ στάδια δικαιοσύνης τὸ α' ἡ προκαταρκτικὴ δικαιοσύνη καὶ τὸ β' ἡ δικαιοσύνη ἡ ὁποία λέγεται καὶ εἶνε ἁγιασμός, εἶνε δύο διάφορα στάδια· τὸ μὲν α' εἶνε προσωρινὸν τὸ δὲ δεύτερον γίνεται σταθερὸν καὶ αὐξάνει καθ' ὕλην ἢ ποσότητα διὰ ἡθικῆς ζωῆς τοῦ ἀναγεννημένου ἀνθρώπου.

Συνεπῶς ἡ **δικαιοσύνη** ἡ ὁποία κυρίως εἶνε τὸ δεύτερον αὐτὸ στάδιον (εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὀρίσωμεν τὴν χωριστικὴν γραμμὴν, ἀπὸ τῶν πρώτων, ἃν καὶ κατ' οὐσίαν τοῦτο χωρίζεται) δὲν εἶνε μία ἀπλὴ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ δικαστικὴ ἀπόλυσις τοῦ ἐνόχου, ἀλλὰ εἶνε ἀποκατάστασις τοῦ ἀνθρώπου εἰς δικαιοσύνην· τῆς δικαιοσύνης δὲ ταύτης ὁ ἄνθρωπος κατέστησεν ἐαυτὸν δεκτικόν, ἐγκαινιάζων μίαν ἀρχὴν νέου βίου, νέας ἡθικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία

ἐκδηλοῦται μὲ πίστιν καὶ ἐνεργὸν ἀγάπην.

Ἡ πίστις δὲ αὕτη καὶ ἡ ἐνεργὸς ἀγάπη εἶνε μὲν δῶρα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐπιτυγχάνονται καὶ διὰ τῆς ἐλευθέρως θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ βοηθείας τῆς Θείας Χάριτος. Εἶνε δὲ φανερόν ὅτι ἡ δικαιοσύνη αὕτη δὲν εἶνε ζήτημα μίας στιγμῆς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' εἶνε βαθμιαία, χωρεῖ ἀπὸ δυνάμεως εἰς δύναμιν, αὐξάνει καθ' ὅσον αὐξάνει ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Χριστιανοῦ ἡ πίστις καὶ ἡ ἐνεργὸς ἀγάπη.

Ἡ ἰδία δὲ δικαιοσύνη περιέχει καὶ τὸν ἁγιασμόν· ἡ πρώτη βαθμὶς τοῦ ἁγιασμοῦ εἶνε ἡ σταθεροποίησις τῆς δικαιοσύνης. Ἐνῷ λοιπὸν παραδεχόμεθα τὴν δικαιοσύνην (ὑπ' ἀμφοτέρω τὰ στάδια αὐτῆς) ὡς δῶρον Θεοῦ, ἐξαρτῶμεν αὐτὴν ἄλλοτε μὲν ἐκ τῆς πίστεως καὶ ἄλλοτε ἐκ τῆς δι' ἀγάπης ἐνεργουμένης πίστεως. Αὐτὸ δὲ βλέπομεν καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀπ. Παύλου, ἥτις παρανοεῖται ὑπὸ τῶν Διαμαρτυρομένων ὡς ἀντίθετος πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰακώβου.

Ἐπαναλαμβάνομεν δὲ ὅτι τὰ καλὰ ἔργα τὰ ὁποῖα τελεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ δι' ἀγάπης ἐνεργουμένῃ πίστει, δὲν καθιστοῦν αὐτὸν ἀπαραίτητως καὶ δικαιοματικῶς δικαιούχον τῆς δικαιοσύνης. Ἐπομένως δὲν εἶνε τὰ ἔργα τὸ στοιχεῖον μὲ τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος κατεργάζεται τὴν σωτηρίαν του, ἀλλ' αὐτὰ εἶνε ἀναγκαῖα συνθήκη δεκτικότητός του, ὅχι δὲ καὶ ἀναγκαῖα συνθήκη ἄνευ τῆς ὁποίας νὰ μὴ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Θεία Χάρις. Διότι ναὶ μὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον ὁ Θεὸς καὶ ἀπαιτεῖ ἀνταπόκρισιν ἐκ μέρους του, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐὰν δὲν ἀνταποκριθῇ ὁ ἄνθρωπος, τότε ὁ Θεὸς ἀδυνατεῖ νὰ ἐνεργήσῃ, διότι τοῦτο θὰ ἦτο περιορισμὸς τῆς παντοδυναμίας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τώρα κατὰ τὰ δεδομένα ταῦτα τῆς Ὁρθοδόξου διδασκαλίας ὥς ἐξετάσωμεν τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ κεφ. Β' «**Δικαιοσύνη καὶ Ἀγίασις**» τοῦ ἐν λόγῳ Ρέπορτ.

Λέγει δὲ α'. «Ὅτι ὁ Θεὸς ἐξ ἀγάπης ἥτις δὲν τοῦ ἐπιβάλλεται ἀπὸ κανένα ἐξωτερικὸν ὄρον, μᾶς δικαιοῖ καὶ μᾶς ἀγιάζει διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ οὕτω ἐκδηλουμένη χάρις του οἰκιοῦται διὰ πίστεως. . . Τὸ πῶς δικαιοῖ καὶ ἀγιάζει ὁ Θεὸς καὶ τί ἐννοεῖ τὸ Ρέπορτ αὐτὸ μὲ τὰς φράσεις «ἡ οὕτω ἐκδηλουμένη Χάρις οἰκιοῦται διὰ πίστεως» χωρὶς ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρῃ «καὶ ἀγαθῶν ἔργων», τὸ ἐπεξηγεῖ εἰς τὰς κατωτέρω παραγράφους ὡς ἑξῆς:

«Δικαιοσύνη εἶνε ἡ πράξις τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ὁποίας σ υ γ χ ω ρ ε ῖ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ φέρει ἡμᾶς πρὸς αὐτόν. . .»

Ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν εἰς τὴν λέξιν **σ υ γ χ ω ρ ε ῖ** τὰς ἁμαρτίας, ἡ ὁποία δυνατόν νὰ μὴ θεωρηθῇ ἰσαξία πρὸς τὸ δικαιοῖ. Ἀλλὰ δὲν λέγει: «**κ η ρ υ σ σ ε ι ὡ ς σ υ γ χ ω ρ η μ ἔ ν α ς ἀ π λ ὡ ς**».

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον.)

GEORGE WASHINGTON

Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις τῶν 13 Πολιτειῶν, αἵτινες ἔγιναν ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν κυριαρχίαν, μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ συντάγματος ἀνεκήρυξεν ὁμοφώνως εἰς Φιλαδέλφειαν ὡς πρῶτον Πρόεδρον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὸν Γεώργιον Γουάσιγκτον.

Τὸ νέον σύνταγμα εἰς ἓν τῶν κυρίων ἄρθρων του ὥριζεν ἕνα ἀνώτατον ἀρχηγὸν νὰ κυβερνᾷ τὴν κυβερνητικὴν μηχανήν. Τὰ βλέμματα ὅλου τοῦ λαοῦ ἐστράφησαν ἀμέσως πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Γουάσιγκτον καὶ αἱ φωναὶ των, ἠνωμέναι ὡς μία, ἐκάλουν αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὀδηγήσει τὸν στρατὸν των εἰς τὴν νίκην, νὰ διοικήσῃ τὸ κράτος καὶ ἐν εἰρήνῃ.

Ὁ Γουάσιγκτον ἰδιώτευσεν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ ὅλοι οἱ συμπολεμισταὶ του καὶ φίλοι ἐπῆγαν καὶ τὸν ἐθερμοπαράκλησαν νὰ ἀφήσῃ τὴν ἡσυχίαν του καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ μίαν φορὰν ἀκόμη τὴν χώραν των. Οἱ ἀρχηγοὶ ὅλων τῶν κομμάτων τοῦ ἔγραψαν ἐπιστολάς μετὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν καὶ αἰτήσεις συνολικαὶ καὶ ἀτομικαὶ θεομύταται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τὸν κατέκλυζον.

Ἡ χώρα αὕτη τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τόσον εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ὥσον καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς σχέσεις τῆς ἦτο εἰς κρίσιμωτάτην κατάστασιν, καὶ φυσικὰ ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος θὰ ἀνελάμβανε τὸ δυσκολώτατον ἔργον τῆς κυβερνήσεως ἐνὸς τέτοιου ἀνοργανώτου κράτους ἐπερίμενε νὰ εἶνε ἡ πίκρα ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτὴν ἀσυγκρίτως πλέον μεγάλῃ ἀπὸ τὴν γλύκαν τῆς.

Αἱ ἀπαντήσεις τοῦ Γουάσιγκτον πρὸς ἐκείνους πού τὸν προσεκαίοντο ὑπάρχουν καὶ ὁμολογοῦν ἀνευδρόστατα πόσον προσεπάθει νὰ ἀποφύγῃ. Ἄλλ' ἢ ἀνάγκη τῆς πατρίδος τὸν ἔπεισε νὰ δεχθῇ. Αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶχε εἰς τὰ χεῖρα του τὰς καρδιὰς τοῦ λαοῦ· αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη κερδίσει τὴν ὑψίστην ὑπόληψιν, τὴν εὐγενεστέραν ἀνταμοιβήν, τὸν ἡγισμὸν τίτλον τοῦ Πατρὸς τῆς Πατρίδος καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους, ἀναλαμβάνων ὡς πρῶτος Πρόεδρος διεκινδύνευε τὰ πάντα χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τίποτε ἄλλο διὰ νὰ κερδίσῃ ἀπὸ ὅ, τι εἶχεν ἤδη. Παρὰ ταῦτα διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του ἐδέχθη νὰ ἀφήσῃ τὴν ἀγροτικὴν ἀγὴν ἐντυχίαν του καὶ νὰ κυβερνήσῃ εἰς τὸν τρικυμώδη ὠκεανὸν τῆς μέχρι τότε ἀναρχίας, τὸ κρατικὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον μέχρι ἐκείνης τῆς ὥρας δὲν εἶχε δοκιμασθῇ.

Τὴν 4ην Μαρτίου 1789 ἐξελέγη Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Μέχρι τῆς 14ης Ἀπριλίου ὤρισθη νὰ τοῦ ἐπαδοθῇ ἡ ἐπίσημος ἀνακοίνωσις. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔγραφεν εἰς τοὺς φίλους του τοὺς φόβους του καὶ τὰς δικαιολογίας τῶν δισταγμῶν του.

Εἰς μίαν ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν στρατηγὸν Νόξ γράφει:

«Ὡς πρὸς ἐμὲ ἡ ἀναβολὴ σ' τῇ δύνανται νὰ παραβληθῇ πρὸς ἀναστολὴν θανατικῆς ἐκτελέσεως· διότι ἐμπιστευτικῶς σοῦ λέγω ὅτι ὁ δρόμος ἐμὲ πρὸς τὸν προεδρικὸν θρόνον θὰ συνδεύεται ἀπὸ τὸ αἶσθημα πού αἰσθάνεται ὁ κατάδικος ὅταν πηγαίῃ στὸν τόπον τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως. Τόσον ἀπόδημος εἰμὶ τώρα στὰς δυσεύχαις τοῦ βίου μου, πού κατηναλωθῇ εἰς τὰς φροντίδας περὶ τῶν κοινῶν, νὰ ἀφήσω μίαν εἰρηνικὴν γαληνιαίαν διαμονήν δι' ἕνα ὠκεανὸν δυσκολιών, χωρὶς νὰ ἔχω τὰ ἐφόδια πολιτικῆς ἱκανότητος καὶ κλίσιν πρὸς αὐτήν, ἥτις εἶνε ἀπαραίτητος. Αἰσθάνομαι ὅτι ἐπιβιβάζομαι διὰ τὸ ταξεῖδι αὐτὸ μετὰ τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ καὶ μετὰ τὸ καλὸν ὄνομα πού ἀπέκτησα· ἀλλὰ τί θὰ προέλθῃ ἀπ' αὐτὸ μόνον ὁ Θεὸς γνωρίζει. Ἀκεραιότητα χαρακτῆρος καὶ

εὐστάθειαν δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ μόνον. Αὐτά, ὅπως δὴ ποτε καὶ ἂν εἶνε τὸ ταξεῖδι, οὐδέποτε θὰ με ἐγκαταλείψουν ἔστω καὶ ἂν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι με ἐγκαταλείψουν».

Αὐτὰ ἦσαν τὰ θεμέλια τῆς εὐγενοῦς ἐμπιστοσύνης τοῦ —ἀκαρεότης χαρακτῆρος καὶ εὐστάθειας,— οἱ ἀληθεῖς στῦλοι τῆς ἐντίμου ὑπεροχῆς· καὶ αὐτὰ οὐδέποτε ἐκλονίσθησαν δι' αὐτόν. Ἐκράτησε τὴν ὑπόσχεσίν του αὐτὴν πάντοτε εἰς οἰασδήποτε περιστάσεις καὶ πειρασμούς.

Ὁ δρόμος τοῦ ἀπὸ τὸ Μάουντ Βέρνον πρὸς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἡ ὁποία τότε ἦτο ἡ πρωτεύουσα παρουσίασε μίαν σειρὰν ἀπὸ σκηναὶς συγκινητικωτάτας ἐκδηλώσεων ἀφοσιώσεως ἐνὸς εὐγνώμονος λαοῦ πρὸς τὸν ἐθνικὸν σωτήρα του. Ἡ παρουσία τοῦ ἐξύπνα εἰς τὰ στήθη ὅλων ἕνα ἐνθουσιασμὸν τόσῳ πλεὺς μεγαλοπρεπῇ καὶ ἀκράτητον ὅσῳ τέτοιες ἐκδηλώσεις πολὺ ὀλίγον χαρακτηρίζουν τὸν λαὸν αὐτόν. Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐχύθησαν στοὺς δρόμους καὶ τοὺς κατέκλυσαν. Τὰ παράθυρα ἔλωμπαν ἀπὸ μάρμαρα πού λαμπροκοποῦσαν, αἱ γυναῖκες ἔκλειαν ἀπὸ χαρὰν καὶ ὅλον τὸ ἔθνος ἠυλόγει τὴν 22αν Φεβρουαρίου καθ' ἣν ἐγεννήθη ὁ μέγας ἐκεῖνος ἀνὴρ, ὁ Γεώργιος Γουάσιγκτον.

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ GEORGE WASHINGTON ΕΙΣ TRENTON, N. J.

Πολὺ συγκινητικὸν μέρος ἔπαιξαν αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ὑποδοχὴν αὐτὴν. Ὁργανώθη αὕτη ἀπὸ ἐκείνας τὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας των, τῶν ὁποίων ὁ πατριωτισμὸς καὶ τὰ παθήματα ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς των ἐλευθερίας ἦσαν ὅμοια πρὸς ἐκεῖνα τῶν συζύγων των, τῶν πατέρων των, τῶν υἱῶν των καὶ τῶν ἀδελφῶν των.

Ἐκεῖ ἦταν πού ὅταν αἱ ἐλπίδες τοῦ λαοῦ ἐκυλίνοντο ὡς νεκρὰι στὴν γῆν καὶ ὁ αἰτὸς τῆς ἐλευθερίας ἐφαίνετο ὅτι ἐκτυποῖσε τὰ φτερά του σὰν νὰ ἐτοιμάζετο νὰ πετάξῃ καὶ φύγῃ γιὰ πάντα, ὁ Γεώργιος Γουάσιγκτον ἐπετέλεσε τὰ μεγάλα ἐκεῖνα τολμήματα, τὰ ὁποῖα ἐνῶ ἀνεξωογόνησαν τὸ πεσμένον φρόνημα τῆς χώρας συνάμα ἠλευθέρουν τὰς γυναῖκας τῆς χώρας ἀπὸ τὰς χυδαιότητας τοῦ ἀγγλικοῦ στρατιωτισμοῦ.

Ἡ γυναικεὶα καρδιά εἶναι ἅγιος τόπος εὐγνωμοσύνης καὶ ὅταν ὁ Γεώργιος Γουάσιγκτον ἔφθασεν εἰς τὴν γέφυραν πάνω στὸν Ἀσώμπινγκ ποταμὸν ὁ ὁποῖος ῥέει κατὰ μῆκος τῆς πόλεως, οὗτος ἔλαβε τὴν πλεὺς γλυκειὰν ἀνταμοιβήν ἡ ὁποία ἐδόθη ποτὲ εἰς τὰς ἀρετάς του.

Ἐπάνω ἀπὸ τὴν γέφυραν ἐσχημάτισαν ἀψίδα ἀπὸ κλαριά ἀειθαλῶν καὶ ἄνθη μετὰ τὴν ἐξῆς συγκινητικὴν ἐπιγραφὴν μετὰ μεγάλα γράμματα:

Δεκέμβριος 26, 1776.

«Ὁ ἥρωας ὅστις ὑπερήρσισε τὰς μητέρας θὰ προστατεύσῃ καὶ τὰς θυγατέρας.»

Εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς γεφύρας εἶχαν συναθροισθῇ πολλὰς ἑκατοντάδες παρθέναι διαφόρων ἡλικιῶν ἀπὸ 12—20 ἀσπροντυμέναις χαρακτηρίζουσαι τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἀλήθειαν, στεφανωμέναι μετὰ γιρλάνδων καὶ στὰ χεῖρα των κλάθια ἄνθη.

Πίσω τοὺς ἐτάχθησαν ἡ ἐνήλικες θυγατέρες τῆς χώρας, ντυμέναι καὶ αὐτὲς καὶ στολισμέναι ὅπως αἱ παρθέναι, καὶ πίσω τοὺς ἡ σοβαρὰς νοικοκυράδες αἱ ὁποῖαι ἐθυμοῦντο καλὰ τὴν ἀτελευθερωτικὴν ἡμέραν τῆς 26 Δεκεμβρίου 1776.

Μόλις ὁ Γουάσιγκτον ἐπέρασε τὴν γέφυραν, ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ στόματα ὑψώθησαν ὅσαματ' ἀφθαστα πού ἐξυμνοῦσαν ἀπὸ τὴ μιὰ τὴν ἀρετὴν ἐκείνου καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην

Υπό Α. Α. Κ.

Η ΕΥΜΟΡΦΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι καὶ ὁ Μεσαιωνισμὸς δὲν ἐπέρασε σὰν καλοκαιρινὴ ξηρασία μὲ τρομακτικὴ ἀναβροχία. Ἐπεφτε ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κάπου κάπου δροσιτικὴ βροχὴ τόσον στὸ Βυζάντιον, μὲ τὸν Ἰωάν. Δαμασκηνόν, μὲ τὴν Ἀριστοτέλο-Νεοπλατωνικὴν θεολογίαν του, ὅσον καὶ εἰς τὴν Δύσιν, μὲ τοὺς σχολαστικοὺς Βοναβεντούραν, Θωμᾶν Ἀκινάτον, Λαύνς Σκώτον κλπ. Μὰ ἡ βροχὴς αὐτὴς ἔπεφταν μόνον σὲ δεξαμενὲς σπιτίλιες ἢ μοναστηρίσιες, δὲν ἔπεφταν σὲ ἐκτεταμένα λαϊκὰ χωράφια γιὰ νὰ φυτρώσῃ καὶ καρπίσῃ ἄφθονη πνευματικὴ τροφὴ γιὰ τοὺς λαοὺς. Καὶ μόνον κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα, ἔπειτα ἀπὸ τὴ βασιλεία τῆς ἀσχημῆς κορμιού, νοῦ καὶ ψυχῆς στὴν ὁποίαν ἐφθασε ὁ Μεσαιωνισμὸς, βλέπουμε πάλι τὴ χαρὰν τῆς προσπάθειας ἐπιστροφῆς στὴν ὁμορφίαν. Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ παράγγελμα ἐδόθηκε στὲς δυτικές, στὲς Εὐρωπαϊκὰς χώρες κ' ἐδημιούργησε μίαν ἐποχὴ πού ἀπὸ τότε ἕως σήμερον εἶνε γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα ἀναγέννησις. Εἶχε ἀνάφη μίαν σπύθα πόθου γιὰ καλλιέργεια τῆς ὁμορφίαν ἀπὸ τὸν ΙΓ' αἰῶνα στὴν Ἰταλία. Πρῶτα στὴ Φλωρεντία μὲ τοὺς Πιζάνο καὶ τὸν Τζιόττο κ' ἔπειτα στὴ Βενετία μὲ τὸν Τιτσιάνο ἄρχισαν νὰ βλέπουν καλλιτεχνικῶς. Ἡ σπύθα ὅμως αὐτὴ ξάναψε κ' ἐγίνε μεγάλη τέτοια φωτιά μὲ δυνατὴ πνοή, πού ἤλθε ἀπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ ἄγια χρώματα.

Ὁ Βυζαντινὸς Ἑλληνισμὸς ἐπνίγετο τότε καθημερινῶς σφικτότερα ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ τὸ χέρι γι' αὐτὸ οἱ λάτραι τοῦ ὁραίου, ὅσο περιορισμένην κ' ἂν ἔβλεπαν τὴν ὁμορφίαν στὴν κακομοῖρα ἐκείνην ἐποχὴν, φεύγοντας εἰς τὴν Φραγκιὰν μετέδωκαν ἐκεῖ σ' ἐκείνους τὴν μυστικὴν ἀγάπην τους γιὰ τὸ ὁραῖον.

Μὰ πάλι ἡ φωτιά ἐκείνη δὲν ἐξέστανε καὶ τὲς τρεῖς ὑποστάσεις τῆς ὁμορφίαν σώμα, ψυχὴν καὶ νοῦν. Ξέχωρα ἀπὸ τὴν ὁμορφίαν τῆς ἀψυχῆς φύσεως, πού τὴν εἶχαν ἀλλὰ δὲν εἴξευραν νὰ τὴν ἐκτιμῇσουν ἕως τότε· μόνον τὲς δύο, τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν ἐξήγησαν στὴν ἀρχὴ ἐκεῖ νὰ ὁμορφήνουν κ' ἄρχισαν ἀπὸ τὴ μία ζωγράφου καὶ γλύπτου δυνατοὶ ν' ἀντιγράφουν τὰ ἑλληνικὰ πρότυπα τῆς ὁμορφίαν κ' ὅσα ρωμαϊκὰ εἶχον γίνῃ μὲ τὴν ἑλληνικὴ πνοὴ στοὺς 3-4, γύρω στὴ γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, αἰῶνας· ἀπὸ τὴν ἄλλη δέ,

τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς αὐτὸν καθ' ὃν χρόνον ἔβαιναν τὸν δρόμον του μὲ ἄντη.

Καὶ ὡς λέγει ὁ ἱστορικὸς—τὰ χεῖλη ἐκεῖνα τοῦ Γουόσιγκτον, τῶν ὁποίων οἱ γιγαντιαῖοι ἀσφαλλένιοι μῦς ἔδειχναν πάντοτε τὴν ἀποφασιστικὴν πνοὴν τὸν διέκρινε, καταφανέστατα ἔτρεμαν τώρα ἀπὸ ἀσυγκράτητον συγκίνησιν. Τὰ μάτια του πού ἦταν δέξια καὶ ἀκίνητα πρὸ ἐχθρῶν καὶ φίλων, τὴν ὥραν ἐκείνην σὰν νὰ ἔβλωναν ἐγέμισαν ἀπὸ δάκρυα, ὅταν ὁ ἀέρας ἐδονεῖτο ἀπὸ τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ: «Εὐλογημένη ἡ μέρα πού ἐγεννήθηκα ἡ 22 Φεβρουαρίου».

διανοούμενοι ἐβάλλησαν νὰ μελετοῦν τοὺς φιλοσόφους καὶ τοὺς ποιητὰς τοὺς Ἕλληνας. Ἔτσι προσεπάθησαν ν' ἀποκτήσουν τοὐλάχιστον τὴν ιδέαν τῆς ὁμορφίαν καὶ νὰ τὴν μεταδώσουν στὸ κοινόν.

Κ' ἔχουμε τὸν παραγωγικὸν ὄργανισμὸν ζωγραφικῶν πινάκων τῆς Φλωρεντίας καὶ Βενετίας στὸν 15ον αἰῶνα· ὁ ὄργανισμὸς δὲ αὐτὸς ἀπὸ τὲς μισοαἰερίες ἄγιες μορφῆς τοῦ Φράντς Ελικο, ἕως τὲς ρεαλιστικὰς πλαστικῆς τοῦ Μποτιτσέλλι μὲ τὴν «Γέννησιν τῆς Ἀφροδίτης» καὶ τὴν «Ἀνοιξιν» καὶ τοῦ Τιτσιάνο «Τὰ Βαχικὰ ὄργανα», πέρνει μίαν ὁρμὴν ἀσυγκράτητη πρὸς κατὰκτησιν καὶ ὑλοποίησιν τῆς ιδέαν τῆς ὁμορφίαν. Καὶ ὅχι ὀλιγώτερο οἱ Φλαμανδοὶ ζωγράφοι προχωροῦν συστηματικὰ πρὸς τὸν ἴδιον σκοπόν. Καὶ εἰς τὴ γλυπτικὴ τοῦ Φλωρεντινοῦ Ντονατέλλο μὲ τὸν λεβεντόκορμο «Ἀγίον Γεώργιον» του, πού, ἂν δὲν ἦταν θεωρακοφορεμένος, θὰ μπορούσε νὰ παραβῇ μὲ τὸν ἔφηβον τῶν Ἀντικυθήρων, βλέπουμε τὴν ἴδιαν ὁρμὴν. Καὶ ἡ ὁρμὴ αὐτὴ φθάνει στὴν ἀκμὴ τῆς στὸν ΙΣΤ' αἰῶνα, πού ἡ ἀναγέννησις στὴ Δύσι συναντᾶται μὲ τὴν Ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα καὶ σφιγκατακαλιᾶζονται ἀδελφικά.

Μὰ φαίνεται σὰν καὶ ἡ Θεῖα Πρόνοια νὰ ἤθελε ἰδιαιτέρως, νὰ ἤθελε νὰ συνεργασθῇ στοργικὰ σ' αὐτό· γιὰτὶ βλέπουμε ὅτι ὁ πρῶτος στὴ γραμμὴ τῶν μεγάλων αὐτῶν δημιουργῶν τῆς πλαστικῆς ὁμορφίαν, ὁ Λεονάρδος ντὰ Βίντσι ἦταν αὐτὸς ὁ ἴδιος καλλιτέχνης, πρῶτοτυπον ὁμορφίαν, μίαν ἐξαίρετης σωματικῆς πλαστικότητος, μὰ καὶ διανοητικῆς ὁμορφίαν. Βέβαια τὰ ὀλίγα ἔργα, πού παρήγαγε, ποιμένα κυρίως ἀπὸ θρησκευτικὰ γεγονότα, ὡς ὁ «Μυστικὸς Δεῖπνος» στὴν τραπεζοριὰν τῆς Σάντα Μαρία Ντὲ λὰ Γκράσιε τοῦ Μιλάνου ἢ ἐκτὸς αὐτῶν, ὡς «ἡ Τζοκόντα», δὲν μᾶς μαρτυροῦν καὶ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ μᾶς μαρτυροῦν προσπάθειαν ἀναδείξεως ἐξωτερικῆς ὁμορφίαν. Δίνει ὅμως ἄφθονον πλοῦτον ἐκφράσεων ἐσωτερικῶν, ψυχικῶν αἰσθημάτων καὶ ἀρμονίας τοῦ κιαροσκοῦρο, τέτοιες, πού ἄνοιξε διὰπλατες τὲς θύρας ἐνὸς μυστηριώδους κόσμου μὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα ὁμορφίαν. Ἀπὸ ἐκεῖ πιθανῶς ὁρμήθησαν ὁ Ραφαήλ ὅταν ἀπεικόνιζε τὲς Παναγίας του καὶ μᾶς ἔδινε τὴν ἀπλὴ, ἑλληνικώτατη ψυχικὴ ὁμορφίαν, χυμὴν στὴ ματιά τους καὶ συνέδεσε ἔτσι τὰ οὐράνια μὲ τὰ ἐπίγεια· καὶ μ' αὐτὸν προβάλλει καὶ ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος ὁ διὰ μόνου τοῦ λόγου σχεδὸν δημιουργὸς τῆς ὁμορφίαν, τῆς πλαστικῆς ὁμορφίαν, τῆς γήϊνης ὅσον καὶ τῆς ἐξαιτωμένης μακριὰ ἀπὸ τὴν χώραν τοῦ ἐπιστητοῦ.

Ὁ ἑπτάπηχος Δαυὶδ τοῦ καμωμένος ἀπὸ ἕναν ὄγκο μαρμαροῦ στὴ Φλωρεντία, μὲ μίαν ἐκφρασίαν σὰν νὰ προκαλῇ ὅχι μόνον τὸν Γολιάθ στὴ δύναμιν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἑρμῆν τοῦ Πραξιτέλους, στὴν ἀνατομικὴν καλλιτεχνίαν, ἀναδεικνύει πάλιν τὴν ἰδανικὴν πλαστικὴν τὴν ἀνθρώπινον κορμιού. Ὅχι δὲ ὀλιγώτερο μᾶς τὴν παρουσιάζει καὶ εἰς τὸ σχέδιον τῶν «Λουομένων στρωπωτῶν», πού τοποθετεῖ τὰ γυμνά κορμιά τους τὰ τόσο πλαστικὰ σ' ὅλες τὲς θέσεις καὶ στάσεις γιὰ νὰ μὴ μείνῃ καμία ὁμορφίαν τοῦ κορμιού κρυμμένη.

Καὶ ἐνῶ στὴ Σιζτίνα Καπέλλα τοῦ Βατικανοῦ, πραγματευόμενος τὴν δημιουργίαν τῶν πρωτοπλάστων, μᾶς ἀνεβάξει στὸν ἀρχικὸν Παράδεισον, στὸν ὁποῖον σὰν φιλόξενοι ἰδιοκτῆται μᾶς εἰσάγουν οἱ ὁραῖοι ἐπὶ προφήται του πρὸ παντὸς δὲ ὁ Ἱερεμίας, ἐπάνω ἀπὸ τοὺς προφήτας τοποθετεῖ τὰς Σιβύλλας ντισκόρνες καὶ παραπάνω τοποθε-
(Συνέχεια εἰς τὴν 12ην Σελίδα)

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΜΕΤΑ ΤΑΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

ΟΤΑΝ τὸ φύλλον τοῦτο θὰ εὐρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀναγνώστου μας, αἱ ἀπόκρεω θὰ ἔχουν περάσει σχεδόν. Καὶ ἀπὸ μεθαύριον μία νέα περίοδος τοῦ ἔτους θὰ ἀρχίσῃ σὺν Θεῷ. Τὴν περίοδον αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ Ὁρθόδοξος ὠνόμασεν ἀνέκαθεν, ἀπὸ τῶν πρώτων αἰώνων της, περίοδον Νηστείας, Τεσσαρακοστὴν. Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον περίοδος Νηστείας ἡ ἐποχὴ αὐτή, ἀλλὰ καὶ ἐργασίας ἐντατικῆς. Τὰς ἑξ ἑβδομάδας της, σχεδὸν καμμία μεγάλη ψορτὴ δὲν τὰς διακόπτει, ἐκτὸς τῶν Κυριακῶν. Ὅλαι αἱ ἑορταὶ ἢ προηγούνται ἢ ἔρχονται μετὰ τὴν Τεσσαρακοστὴν. Καὶ αὐτὸ ὠρισμένως μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ καλλιτέρα μας φροντίς, τὸ πρῶτον μὲλὴμά μας, εἶνε νὰ διαθέσωμεν τὸν καιρὸν μας αὐτὸν εἰς τὴν ἐργασίαν μας, εἰς τὴν μελέτην μας, εἰς τὴν τελειοποίησιν μας ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Αὐτό, ἄλλως τε, θὰ φέρῃ εἰς τὴν ψυχὴν τὴν γλυκεῖαν ἀπόλαυσιν τῆς ἡθικῆς ἱκανοποιήσεως καὶ τὴν συναίσθησιν τῆς πνευματικῆς ὠφελείας. Ἄν ἡ ἀντίστασις γενῇ τὴν δύναμιν, ἂν τὸ ἐμπόδιον δημιουργῇ τὴν προσπάθειαν, διὰ τὴν νὰ μὴ πιστεύσωμεν ὅτι καὶ ἡ Μ. Τεσσαρακοστὴ θὰ ἐμφυσήσῃ νέον σθένος, νέας προσπάθειας, νέαν δύναμιν; Ἰδοὺ νέος δρόμος διανοίγεται πρὸ ἡμῶν ἰδοὺ τὸ σάλπισμα τῆς ἐκκινήσεως ἀντηχεῖ ἐγερτήριον. Ἄς πάρωμεν νέας δυνάμεις διὰ νὰ διανύσωμεν τὸν δρόμον τοῦ μέλλοντος, τὸν δρόμον τὸν καλόν, τὸν δρόμον τὸν ὠραίον, τὸν ὅποιον ἐβάδισαν πρὸ ἡμερῶν καὶ τόσοι ἄλλοι καλοὶ χριστιανοί. «Ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος».

— + —

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ

ΕΙΣ τὸ Brooklyn College τῆς Πολιτείας ταύτης ἀπεφασίσθη, τελευταίως, ὅπως, κατὰ τὸ ἐξάμηνον αὐτό, ὑπὸ ὠρισμένου Καθηγητοῦ, διδάσκηται, ἀπὸ τῆς ἑδρας, ἰδιαίτερον μάθημα περὶ «τῶν καλῶν τρόπων τοῦ φέρεσθαι». Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν ἤχηθον τὸ ὡς ἄνω ὀνομαστὸν Κολλέγιον, οὐδὲν ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν. Διότι αὐτὸς οὗτος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος γράφων πρὸς Κολοσσαεῖς συνιστᾷ πρὸς αὐτοὺς νὰ εἶναι, καὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν τῶν ἐμφάνισιν, «εὐχάριστοι» καὶ ὁ λόγος αὐτῶν συνιστᾷ νὰ εἶναι «πάντοτε ἐν χάριτι». Μὲ ἄλλας λέξεις ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἀπαγορεύει, ἀλλὰ, πᾶν τούναντίον, συνιστᾷ τὴν ἀληθινὴν εὐγένειαν, καὶ τοὺς καλοὺς ἐξωτερικοὺς τρόπους. Ἀλλὰ ζητεῖ ὅπως ἡ ἐξωτερικὴ ἑκφρασις, οἱ λεπτοὶ τρόποι καὶ ἡ εὐγενὴς συμπεριφορὰ μας, εἶναι ἀπότοκος τῆς ψυχικῆς καταστάσεως τοῦ «ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου». Δι' αὐτὸ καὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος ἐτόνισε, μεταξύ ἄλλων: «Ὅσα προσφίλῃ, ὅσα εὐφημα». Ἡ πρὸς τοὺς ἄλλους θερμὴ ἀγάπη ὠρισμένως θὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀναπτύξῃ καὶ τρόπους καλοὺς καὶ λεπτοὺς. Ἡ ἐξωτερικὴ εὐγένεια εἶνε τὸ προϊόν τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἐξαιρετικῆς ἀγάπης. Δέον ἰδιαίτερος νὰ ἐξαρθῇ τὸ σημεῖον αὐτό ὅτι ὅσον περισσότερο ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον μας, τόσο καὶ περισσότερο ὀφείλομεν νὰ δεικνύωμεν πρὸς αὐτὸν ἱλαροὺς τρόπους.

ΠΩΣ ΣΚΕΠΤΟΝΤΑΙ

ΟΙ Πρεσβυτεριανοὶ Ναοὶ τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ προαστείων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀνέρχεται εἰς ἐξήκοντα, ὠργανώθησαν κυρίως κατὰ Μάιον τοῦ ἔτους 1738. Ἦσαν μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι τότε, μὲ ἐλάχιστα μέλη, ἀλλὰ σήμερον ἀποτελοῦν ὀργάνωσιν λίαν ὑπολογίσιμον ἐν τῇ Μεγάλῃ ταύτῃ Πόλει τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ τὸν ἐρχόμενον μῆνα Μάιον τοῦ ἔτους τούτου συμπληρῶνεται διακοσαετηρὶς ἀπὸ τῆς συσσωματώσεως αὐτῶν. Καί, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως τῶν διακοσίων ἐτῶν, συνέρχονται οἱ 60 αὐτοὶ Πρεσβυτεριανοὶ Ναοὶ τῆς Μείζονος Νέας Ὑόρκης, διὰ 4 ἀντιπροσώπων ἕκαστος, εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν κατὰ τὴν δευτέραν ἑβδομάδα τοῦ μηνὸς Μαΐου. Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος δὲ ἔτους εἶναι, μέχρι λεπτομερειῶν, καθωρισμένα τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα θὰ ἀσχοληθήσονται τὴν Συνέλευσιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ διεθνὸς γνωστοῦ Πρεσβυτεριανοῦ πάστορος Δρος J. V. Moldenhawer. Ἄς σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι τὸ κυριώτερον ζήτημα μὲ τὸ ὅποιον θὰ ἀσχοληθῇ ἡ Συνέλευσις εἶνε: «τί τὰ προσεχῆ 100 ἔτη ἀναμένουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν». Διότι εἶναι γεγονὸς ὅτι οἱ προσεχεῖς αἰῶνες θὰ ἔχουν πολλὰς ἀσφαλῶς ἀπαιτήσεις ἀπὸ τὰς θρησκευτικὰς Ὀργανώσεις, ἐφ' ὅσον τὰ πράγματα βαδίζουν ὅπως βαδίζουν.

— + —

ΕΥΘΑΡΣΗΣ ΙΕΡΕΥΣ

ΕΙΧΕ δίκαιον ὁ Ἀμερικανὸς Ἱερεὺς τοῦ Σάουθ Ἐλμχερστ, ὁ ὁποῖος, κατελθὼν πρὸ ἑβδομάδων εἰς τὴν αἵθουσαν τοῦ Ἱ. Ναοῦ τοῦ καὶ εὐρεθεῖς πρὸ πλήθους παικτῶν, ἐξηνάγκασεν αὐτοὺς, διὰ σφοδρῶν παρατηρήσεων, νὰ διακόψουν τὸ χαρτοπαίγνιον τὸ ὅποιον οὗτοι ἔπαιζον πρὸς ὄφελος ἔστω τοῦ Ναοῦ τοῦ. Δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ θαυμάσωμεν τὴν στάσιν τοῦ κληρικοῦ αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ ἐξαρθῇ ὑπεράνω παντὸς φόβου καὶ ἐνδοιασμοῦ τονίζων τὴν πραγματικὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν περιμένει ἡ Ἐκκλησία νὰ συντηρηθῇ ἀπὸ κέρδη μὴ ἡθικά, ἀπὸ κέρδη παράνομα. Μόνον χρήματα καθαρὰ, μόνον τιμῶς κερδιζόμενα, διὰ τοῦ ἰδρώτος, εἶναι δυνατόν νὰ βοηθήσουν τὸν ἄνθρωπον καὶ, συνεπῶς, καὶ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς θεσμούς. Ἐφ' ὅσον τὰ τυχερὰ παιγνίδια, τὰ παιγνιόχαρτα, δὲν ἐπιτρέπονται οὔτε εἰς τοὺς λαϊκοὺς, εἶνε τοῦτ' αὐτὸ εὐτράπελον νὰ ἔρχωνται Ἐκκλησιαστικαὶ Ὀργανώσεις καὶ νὰ ἐπιτρέπουν εἰς τὰ ποίμνιά των νὰ μεταβάλλουν τὰς αἰθούσας τῶν Ναῶν εἰς αἰθούσας παιγνιοχάρτου καὶ ἐπὶ θλάθῃ τῶν ἄλλων. Τὸ μικρὸν χρηματικὸν ποσὸν τὸ ὅποιον εἰς τοιαύτας περιπτώσεις θὰ δοθῇ πρὸς τὴν Ἐκκλ(ή)κην ἐκείνην ὀργάνωσιν θὰ προέλθῃ ὠρισμένως ἀπὸ κάποιον ὁ ὁποῖος ἴσως νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ἀπένταρος καὶ νὰ γίνῃ, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Ἐκκλησία συνένοχος μιᾶς πράξεως ἀτόπου. Αἱ σοβαρὰ Ἐκκλ(ή)καὶ Ὀργανώσεις οὐδέποτε ἐστήριξαν τὴν πρόοδόν των ἢ τὴν συντήρησίν των εἰς τοιαύτας παρανόμους καὶ μὴ καθαρὰς εἰσπράξεις. Ἄς λείψουν τοιαῦτα ἀνεμομαζώματα· ἄς λείψουν τοιαῦτα κέρδη. Ἡ Ἐκκλησία δύναται νὰ ζήσῃ καὶ ἄνευ αὐτῶν, διότι εἶνε Θεοσμός Θεῖος.

Ἄρχιμ. Ἀθιναγόρα Καβάδα
Πρωτοδιδκ. τῆς Ἀρχιεπισκ. Ἀμερικής

Ο ΑΜΒΟΝ

«Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ».

Δύο κόσμοι ὁλόκληροι εἰς ἓνα συνεχῆ πόλεμον· ὁ ἓνας κόσμος ὁ ἐξωτερικός, αἱ δυνάμεις τῶν στοιχείων τῶν ὑλικῶν τῆς φύσεως, αἱ ἀδυναμίες τοῦ σωματικοῦ μας ὁργανισμοῦ, αἱ δυνάμεις καὶ ἡ σύστασις τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας εἰς τὴν ὁποίαν ζοῦμε. Ὁ ἄλλος ὁ κόσμος, μόνον ὁ ἐσωτερικός μας ἄνθρωπος, ἡ ψυχικὴ μας εὐρωστία καὶ δύναμις. Καὶ πάνω ἀπὸ τὸ ἀπέραντο θέατρο τοῦ πολέμου τῶν δύο αὐτῶν κόσμων, ὁ Θεός, ἡ Θεία Χάρις, ἡ Θεία Βοήθεια, πού, ὡς κάθε στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ τὴν ζητήσουμε εἰλικρινά, θὰ ἔλθῃ ἀσφαλῶς παραστάτης καὶ προστάτης μας.

Τὰ ὅπλα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται ὁ ἓνας κόσμος ὁ ἐξωτερικός, λέγονται καὶ εἶνε οἱ πειρασμοί. Εἶνε πολὺ ἰσχυρὰ ὅπλα καὶ πρέπει ἀγρυπνος ὁ ἐσωτερικός μας κόσμος νὰ παρακολουθῇ τὴν χρῆσιν πού κάνει ὁ ἐχθρὸς σ' αὐτὰ γιὰ νὰ μᾶς καταβάλλῃ. Κι' ἔρχονται ὥρες, πού ἀποσταμένοι στὴν συνεχῆ αὐτὴν μάχην, κἀθιδροί κι' αἱματομένοι ἀπὸ τὰ πεπωρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ, μὲ ἀδιάλειπτον μορφασμὸν μιᾶς ἀγωνίας ψυχικῆς, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ παραδοθούμε.

Μὰ ὅταν παραδοθούμε, τ' ἀποτελέσματα δὲν εἶνε πάντοτε καὶ μόνον γιὰ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς φοικῶδη· εἶνε τὸ ἴδιο πολλὰς φορὲς ἀφόρητα εἰς τὴν παρουσίαν ζωὴν, τὴν ζωὴν τοῦ σώματος. Ἡ σκλαβιά αὐτὴ πού προέρχεται ἀπὸ τὴν παράδοσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου, εἶνε τόσο ἀφόρητος στὴ ζωὴ αὐτὴ, πού τότε ὁ θάνατος μᾶς φαίνεται ἡ ὥραιότερα ἀπολύτρωσις. Οὔτε λαμβάνουμε ὑπ' ὄψιν τότε τὸ τί μᾶς περιμένει εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, γιατί ἓνας εἶνε ὁ φλογερὸς μας πόθος σὲ μιὰ τέτοια ἀφόρητη σκλαβιά τῆς σκέψεώς μας καὶ τῆς ἐλευθερίας μας, νὰ τελειώσῃ ἡ μαρτυρικὴ αὐτὴ ζωὴ κι' ἂς γίνῃ ὅ, τι γίνῃ. Γιὰ τὴν ἀνθρώπινη καρδιά τὴν τόσο ματωμένην τότε, ἡ αὐτοκτονία ἐξιδανικεύεται, γίνεται ἡ συνισταμένη τοῦ βάρους ὅλων τῶν πόθων τῆς καρδιάς.

Αὐτὸ εἶναι μία ἀλήθεια, πού παρουσιάζεται στὴν κοινωνικὴ ζωὴ κάθε στιγμὴ αὐτῆς κι' ἔπρεπε πάρα-πολὺ νὰ τὴν προσέχουν ἐκεῖνοι κι' ἐκεῖνες πού τόσο εὐκόλα μὲ γέλοια καὶ μ' ἀστεία καταθέτουν τὰ ὅπλα στὸν πόλεμον ἐκείνον τῶν δύο κόσμων καὶ παραδίδουν τὸν ἐσωτερικὸν τους κόσμον σκλάβον στοὺς πειρασμοὺς τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθρικοῦ κόσμου.

Τὸ παθαίνουν ὅμως αὐτὸ γιατί εἰς τὴν παράταξιν τῶν δύο στρατοπέδων δὲν ἐνδιαφέρονται νὰ στρέψουν τὸ βλέμμα τους πρὸς τὰ ὑψηλὰ νὰ ἰδοῦν τὴν Θεῖαν Χάριν, πού εἶνε ἔτοιμη σὲ κάθε στιγμὴ νὰ ἔλθῃ παραστάτης καὶ προστάτης τους, ἀρκεῖ εἰλικρινὰ νὰ εἰποῦν: «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς... μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ».

Ἄλλ' ὅταν λέγουμε πρὸς τὸν Θεόν: «μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν» τί ἐννοοῦμεν ἀρὰ γε; ὅτι ὁ Θεός εἶνε ὁ αἷτιος τῶν πειρασμῶν μας; ὅτι ὁ Οὐράνιος Πατὴρ γίνεται αἰτία τῆς καταστροφῆς μας;

Ἐὰν θέλουμε νὰ δώσουμε πλήρη ἀνάπτυξιν τοῦ αἰτήματος αὐτοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ συμπληρώσουμε ὡς ἑξῆς:— Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς, εἰς περισσότερον ἀπὸ τὰς ἀσθενεῖς μας δυνάμεις, πειρασμόν, καὶ μὴ κρατήσης μακρὰ ἀπὸ τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μας τὴν Θεῖαν καὶ σωτήριον Χάριν σου.

Μ' αὐτὴν τὴν ἐπεξηγηματικὴν συμπλήρωσιν μποροῦμε νὰ προχωρήσωμεν στὸ ὕψωμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἐρευνήσωμε καὶ ἐξετάσωμε τὴ χώρα τῆς ἐλευθέρως βουλήσεως καὶ ἐνεργείας τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Ἀπόστ. Ἰάκωβος μὲ τὸ Α' κεφάλαιον τῆς ἐπιστολῆς του γίνεται ὁδηγός μας λέγων: «Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι, ὁ γὰρ Θεὸς ἀπειραστός ἐστὶ κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα· ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελαζόμενος καὶ δειλαζόμενος.»

Τὸ νόημα τῶν λόγων αὐτῶν εἶνε καθαρὸν· κανένα ὁ Θεὸς δὲν ἐμβάλλει εἰς πειρασμόν· τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶνε ὅτι τοὺς ἐπιτρέπει τοὺς πειρασμοὺς διὰ τὸν ἀνθρώπον, ἀλλ' εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ πραγματευθῶμεν μαζὺ τοὺς ὅπως ἡμεῖς θέλουμε. Καὶ ὁ λόγος, πού ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς νὰ πειραζώμεθα εἶνε ἀνυψωτικός διὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἡ ὁποία ἔχει προορισμὸν νὰ ὁμοιωθῇ πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ὅπως ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Θεὸς ἔλαβε σῶμα ἀνθρώπινον καὶ τὸ ἐξυγίασε καὶ τὸ ἐθέωσε, τοιουτοτρόπως ἔχει προορισμὸν νὰ ἀνυψωθῇ εἰς ἡθικὴν τελειότητα ὁ ἀνθρώπος καὶ νὰ λάβῃ τὴν υἰοθεσίαν ὡς τεθεωμένη ὑπαρξις.

Ἄλλ' ἡ ἀνύψωσις εἰς ἡθικὴν τελειότητα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ ἄλλοιῶς παρὰ μόνον μὲ ἀγῶνα, ἀσκήσιν. Δι' αὐτὸ ἡ παρούσα ζωὴ ἔχει τὰς δοκιμασίας σώματος καὶ ψυχῆς· αἱ δοκιμασίαι αὗται, πού μᾶς παρουσιάζει ὡς ἐχθρὸς ὁ ἐξωτερικός κόσμος, ὁ πόλεμος τὸν ὁποῖον μᾶς κάνουν τὰ ὑλικά στοιχεῖα τοῦ κόσμου, ἡ ὅλη σύστασις τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας τῆς ὁποίας εἴμεθα καὶ ἡμεῖς μέλη καὶ ὅχι ὀλιγώτερον ὁ σωματικός μας ὁργανισμός, ὅλα αὐτὰ εἶνε τὰ ὄργανα τῆς γυμναστικῆς χωρὶς τὰ ὁποῖα δὲν μπορεῖ νὰ γυμνασθῇ ἡ ψυχὴ μας. Καὶ ἀντί, ὅταν λέγουμε στὴν προσευχή μας: «...μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν» νὰ ποθοῦμεν νὰ εἶνε ἡ ζωὴ μας ἀδιατάρακτος, ἀνέφελος, γαληνιαία, χωρὶς πειρασμοὺς, ἀλλὰ καὶ φυσικὰ ν' ἀφήνῃ τὴν ψυχὴν μας ἀνενόχλητον σὲ τεμπέλικες ἀσκοπεὶς ὀνειροπολήσεις, αὐτοῦτοκαλοποιήμενην στὴν ἀδράειαν καὶ τὴν νέκραν, τοὐναντίον νὰ αἰσθανόμεθα χαρὰν ὅτι ἔχομε πειρασμοὺς εἰς τὴν ζωὴν ἀλλὰ καὶ νὰ παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κοντά μας τὴν προστατευτικὴν Θεῖαν του Χάριν κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης ἡμῶν πρὸς τοὺς πειρασμοὺς.

Καὶ πάλιν δι' αὐτὸ ὁ Ἀπόστ. Ἰάκωβος μᾶς λέγει:— «Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιτέπητε ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον τῆς πίστεως ὑμῶν κατεργάζεται ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχεται, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειόμενοι».

Δὲν εἶνε δὲ μικρὰς σημασίας ζήτημα τὸ ὅτι ὁ Σωτὴρ Χριστὸς μετὰ τὴν βάπτισίν του, πρὶν ἀκόμῃ βγῆ στὴν ἐπίσημον ἀποστολήν του, νὰ κηρύξῃ στὸν κόσμον τὰς ἀναλλοιώτεas καὶ σωτήριες, αἰώνιες ἀλήθειες, ἐπῆγε εἰς τὴν ἔρημον καὶ αὐτοθελῶς ὑπέβαλεν εἰς τοὺς πειρασμοὺς τὸν ἑαυτὸν του. Πολλὰς φορὲς ἐπαναλαμβάνοντας τὴν ἀνάγνωσι τοῦ κεφαλαίου ἐκ' Ἰησοῦ πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου

εἰς τὴν ἔρημον» ἐσταμάτησα ἐκεῖ καὶ παρηκολούθησα νοερῶς τὸν Χριστόν, πού πεννασμένους ἀπὸ τόσην νηστείαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθηκε, ἀπορροφημένους ἀπὸ τὰς οὐράνιες σκέψεις του γιὰ τὴν ἀποστολὴν του, ἔρριξε τὴ ματιά του στὲς γύρω πέτρες καὶ ἐρώτησε τὸν ἑαυτὸν του: εἶσαι Υἱὸς Θεοῦ; ἂν εἶσαι κάμε νὰ γίνουν ψωμιὰ ἢ πέτρες αὐτές!! Κι' ἔπειτα πάλι πού ἡ σκέψις του τὸν ἀνέβασε πάνω στὸ πετρώγιον τοῦ Ναοῦ, σ' ἓνα συμβολικὸ ὕψος ἐκτιμήσεως κοινωνικῆς, ἐρώτησε πάλι τὸν ἑαυτό του: εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, μὰ εἶσαι καὶ ἄνθρωπος. "Ἄν ὡς ἄνθρωπος κάμῃς κἀτὶ τί πού νὰ σὲ γκρεμίῃ ἀπὸ τὸ ὕψος αὐτὸ τοῦ κοινωνικοῦ θαυμασμοῦ θὰ ἔλθουν μυριάδες ἀγγέλων νὰ σ' ἀρπάξουν νὰ μὴ προσκόψῃς τὸν πόδα σου στὸν ἐξευτελισμὸν; καὶ πάλιν, ὅταν κατόπιν εὐρέθηκε μὲ ψυχικὴν ἐνόρασιν σ' ὄρος ὑψηλὸν πολὺ, ἀνύπαρκτον γιὰ τὰ μάτια τοῦ σώματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶδε ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ ἐρώτησε τὸν ἑαυτὸν του: ἀντὶ νὰ πᾶς νὰ σταυρωθῇς στὸ Γολγοθᾶ, κτυπώντας τὴν κακίαν, γιὰτὶ δὲν θὰ ἦτο εὐκολώτερον νὰ γίνῃς δημαγωγὸς νὰ σύρῃς τὰ πλήθη πίσω σου καὶ νὰ γίνῃς κατακτητὴς ἀνθρωπίνης ἐξουσίας, ἀρκεῖ νὰ πέσῃς καὶ νὰ προσκυνήσῃς γιὰ λίγο τὴν κακίαν; ἔδωσε ὁ ἑαυτός του τὴν τριπλὴν ἀπάντησιν: «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος — οὐκ ἐκπειράσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου» — καὶ ἔπειτα τελειωτικὰ καὶ ἀποφασιστικὰ — «ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ».

Ἐὰν δὲν ἔχετε πρῶτος ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ Χριστὸς τὸν ἑαυτὸν του αὐτοθελήτως εἰς τὴν δοκιμασίαν τῶν πειρασμῶν, πόσα θὰ εἶχαν νὰ τοῦ εἰποῦν οἱ δειλοὶ τῆς ζωῆς, οἱ ἡδονισταὶ καὶ ἄσωτοι, οἱ δοξομανεῖς, οἱ αὐτοθαυμαζόμενοι!!!

Θὰ τοῦ ἔλεγεν ὁ δειλὸς τῆς ζωῆς καὶ ὁ ἡδονιστὴς: Ἐὰν σὺ ἔλειπαι καὶ σὲ αἰώνιαν Κριτὰ, τὰ στοιχειώδη τῆς ζωῆς, σὺ εὐρίσκειτο καὶ σὺ στὸ σημεῖο νὰ μὴν ἔχῃς δύο μέρες ψωμί νὰ φάγῃς, ἴσως καὶ σὺ θὰ ἐπουλοῦσες τὴν συνειδήσί σου σ' ἐκεῖνον, πού εἶχε λόγον νὰ τὴν ἀγοράσῃ γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί, ὅπως τὴν ἀγόρασε ἀπὸ μένα: ἡ πεῖνα ὡς πειρασμὸς εἶνε πολὺ κακὸς σύμβουλος.

Καὶ ὁ ἡδονιστὴς θὰ τοῦ ἔλεγε: Ἐὰν ἔβλεπες καὶ σὺ κορυφαμένην καὶ θεοποιημένην τὴν σαρκικὴν ἀπόλαυσιν, ὅπως ἐγὼ τὴν ἔβλεπα, καὶ ἓνα σωρὸ καλύτερος ἀπὸ σένα γονατιστοὺς ἐμπρὸς τῆς νὰ τῆς προσκυνοῦν τὰ πόδια, ὅπως ἐγὼ τοὺς ἔβλεπα, ἀσφαλῶς θὰ ἐγονάτιζες καὶ ἐσὺ ἐμπρὸς τῆς δούλης, ὅπως ἐγὼ τὸ ἔκαμα.

Καὶ οἱ δοξομανεῖς θὰ τοῦ ἔλεγαν: "Ἄν ἔβλεπες καὶ σὺ τὸ φωτοστέφανον τῆς δόξης νὰ κομῇ τὰ κεφάλια τῶν βασιλέων, ἡγεμόνων, στρατηγῶν, πολιτικῶν καὶ ἄλλων τέτοιων, κεφάλια πολλὰς φορὲς κούφια καὶ ἀνάξια, ὅπως ἐγὼ τὰ ἔβλεπα, θροισκόμενος πολὺ συχνὰ μαζὺ τους ἢ δουλεύοντάς τους, θὰ ἐνέδιδες καὶ σὺ στὸν πειρασμὸν νὰ δοκιμάσῃς στὸ δικό σου τὸ κεφάλι τὸν φωτοστέφανον αὐτόν, ὅπως καὶ ἐγὼ ἐνέδωκα. Σὰν τί φταίω ἐγὼ ἂν τὸ χάσῃς πού μ' ἐχώριζε ἀπ' αὐτὸν χρειάσθηκε νὰ τὸ γεμίσω μὲ ἀνθρώπινα κορμιά, ἢ νὰ κολυμβήσω στὸ ποτάμι πού ἔγινε ἀπὸ δάκρυα ἀνθρώπων γιὰ χάρι μου; Αὐτὲς ἡ ἐπιτυχίαι σὲ τέτοιαις θυσίαις στηρίζονται. Ἰσως καὶ σὺ θὰ ἔκανες τὸ ἴδιο ὅτι τὲς ἴδιαι συνθῆκαι.

Καὶ θὰ τοῦ ἔλεγεν ὁ αὐτοθαυμαζόμενος: Ἐὰν καὶ σὺ εἶχες καταγωγὴν ἀπὸ εὐγενεῖς προγόνους σὰν ἐμέ, καὶ χιλιάδες κόσμου, ἐκτιμώντας τὴν σημασίαν τῆς, ἐπεριμέναν νὰ τοὺς δείξῃς σημάδια ὅτι πράγματι εἶσαι ἄξιος τοῦ ὀνόματος πού φέρεις, ὅπως ἐγὼ, δὲν θὰ ἐδίσταζες νὰ κάμῃς

ὅτι ἔκαμα, ἀσχέτως ἂν βγῇς σὲ κακὸ καὶ μὲ ὀνόμασαν κατόπιν ἀτομικιστὴν καὶ κοῦφον.

Μὰ τώρα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φέρῃ κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς τέτοιαις δικαιολογίαις: γιὰτὶ ὁ Σωτὴρ Χριστὸς θὰ τοὺς εἰπῇ: Τοὺς τέτοιους πειρασμοὺς τοὺς εἶχα καὶ ἐγὼ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τοὺς περιεφρόνησα. Ἐμείνα καὶ ἐγὼ χωρὶς ψωμί ἔξι δύο ἡμέρες μόνον ἀλλὰ τεσσαράκοντα καὶ ἐπεινάσα πολὺ περισσότερο ἀπὸ σᾶς. Εἶδα καὶ ἐγὼ τὰς βασιλείαις τῆς γῆς ἀπὸ τὸ πολὺ ψηρὸ ὄρος τῆς ψυχικῆς μου ἐνοράσεως εἰς τὸ ὁποῖον ὁ πειρασμὸς μὲ ἀνέβασε, καὶ εἶδα καὶ ἐγὼ τὰ κούφια κεφάλια μὲ τὸν φωτοστέφανον τῆς ματαιοδοξίας νὰ διοικοῦν λαοὺς. Κι' ἄκουσα καὶ ἐγὼ τὸν πειρασμὸν νὰ μοῦ λέγῃ: δικὰ σου εἶνε ὅλα αὐτὰ ἂν θελήσῃς νὰ πέσῃς νὰ μὲ προσκυνήσῃς. καὶ πάλι μοῦ εἶπε, ἀφοῦ ἔχω τὴν πλειὴ ἐυγενικὰ καταγωγὴν πού τέτοιαν κανεὶς ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ, διότι ἐγὼ εἶμαι Υἱὸς Θεοῦ καὶ μυριάδες ἀγγέλων θὰ μὲ βοηθοῦσαν σ' ὅποιοδήποτε κίνημα θὰ ἤθελα νὰ κάμω γιὰ νὰ δείξω ὅτι πράγματι εἶμαι, νὰ πέσω ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ πετρώγιον τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ κάτω στὸν ἀκάθαρτο σκληρὸ δρόμο νὰ θρυμματισθῶ ψυχικῶς. Μὰ δὲν ἐπέτρεψα νὰ μοῦ θίξῃ ἢ δοκιμασίαν τὸν τὴν θέσιν μου στὸν κόσμον: ἔτσι ἐσταυρώθηκα καὶ ἐθυσιάσθηκα γιὰ νὰ σᾶς δώσω ἐσᾶς παράδειγμα ἀνώτερης ζωῆς.

Αὐτοὺς τοὺς πειρασμοὺς ἔχοντας ὑπ' ὄψει, πού ἐπειράσθη νικηφόρος ὁ Ἰησοῦς καὶ αὐτὸν ἔχοντας παράδειγμα, θὰ εἴμεθα ἀνάξιοι νὰ ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ μὴν ἐπιτρέψῃ τοὺς πειρασμοὺς εἰς τὴν ζωὴν μας: θὰ ἦταν περιφρόνησις πρὸς τὴν ὑπαρξίν μας ἂν μὲ μία ψυχὴ μισόνεκρη καὶ μὲ συνειδήσι γλοιώδη, ζητοῦμε κατόπιν μίαν κολοσσίαν ἀνταμοιβὴν νὰ πάρουμε θέσι στὲς πρῶτες γραμμὲς τῆς ἀξιομισθίας εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.

Σὰν τί ἀρὰ γε θὰ εἴχαμε νὰ ἐπιδείξουμε ὡς ἀξίαν μας γιὰ ἀνταμοιβήν, ὅταν οἱ πειρασμοὶ δὲν ἀποτελοῦν μέρος στὴ ζωὴν μας; Ποιὰ πρᾶξις ἀγαθὴ δὲν ἀπαιτεῖ κάποιαν θυσίαν μεγάλην ἢ μικράν; καὶ ποία θυσία μας δὲν εἶναι νίκη μας ἐναντίον τῶν πειρασμῶν πού προέρχονται ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ σώματος καὶ τὰς ἰδιοτροπίαις τοῦ ἐπιθυμητικοῦ μας;

Μὰ εἶνε ἀλήθεια ὅτι εἰς τὴν σημερινὴν πρὸ πάντων ἐποχὴν οἱ πειρασμοὶ εἶναι πολυάριθμοι. Μὰ καὶ ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ θὰ εἶναι ἀνάλογος, ἀρκεῖ ὁ πόθος διὰ τὴν νίκην νὰ εἶνε ὀλόθερος καὶ ἡ προσπάθειά μας εἰς τὴν μάχην ἐναντίον τῶν πολυαριθμῶν αὐτῶν πειρασμῶν νὰ εἶνε ἐντατικὴ, μὲ τὸ ἓνα πόδι μας πάνω στὴν ὑπομονὴν καὶ τὸ ἄλλο πάνω στὴν ἐπιμονήν.

Σὲ μία τέτοια θέσι καὶ ἐμπρὸς σ' ὅποιοδήποτε πειρασμὸν, νὰ μὴ λησμονοῦμε νὰ στρέφωμεν πρὸς τὸν οὐρανὸν τὸ βλέμμα μας καὶ σὰν πατριά πρὸς τὸν πατέρα των νὰ φελλίζουμε ἐμπιστευτικὰ: «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. . . μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν μεγαλείτερον ἀπὸ ὅσον αἱ ἀσθενεῖς δυνάμεις μας μποροῦν νὰ καταβάλουν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, δίνοντάς μας σπλαγχνικὰ παραστάτην εἰς τὸ πλῆθι μας τὴν Θεῖαν Χάριν.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀιτήταις ἐγγραφῆς συνδρομητοῦ ἢ ἀνανεώσεως συνδρομῆς, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἂν πρωτίστως δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντετίμου ἤτοι 2 δολλ. δι' ἓν ἔτος προπληρωμένα.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

DAPHNE, ALA., 'Ιανουαρ. 28, 1938.

Πανοσιολογιώτατε Κε Συντάκτα:

Ἡμῖν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὅπου ὁ ἀδελφός μου μοὶ ἔφερε τὸν «Ὁρθοδ. Παρατηρητὴν» 7ης Νοεμβρίου καὶ ἔχω ἀνὰ χεῖρας καὶ τὸν τῆς 19ης Δεκεμ. 1937, καὶ παρατηρῶ ὅτι σᾶς ἔρωτοῦν διὰ τοὺς χριστιανοὺς ποὺ κοινωνοῦν κάθε Κυριακὴν καὶ ἄνευ νηστείας.

Ἡμεῖς κοινωνοῦμεν συχνῶς καὶ θεωροῦμεθα εὐτυχεῖς διότι ἔχομεν ἐπίγνωνσιν τῶν λογίων τοῦ Κυρίου καὶ τῆς δυνάμεως τῆς Θείας Κοινωνίας καὶ τῆς βοηθείας τῆς προερχομένης ἐξ αὐτῆς, τηροῦντες τὴν παραγγελίαν τοῦ Κυρίου, «ὅ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ».

Α'. Εἰς οὐδένα μέρος τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὑπάρχει νηστεία πρὸ τῆς Θείας Κοινωνίας, διότι λέγει: «Μετὸ τὸ δειπνῆσαι καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν» καὶ ἡ Θεία Κοινωνία ἐτελείτο τὸ ἐσπέρας μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ καθὼς ἔτρωγον εἰς τὰς Ἀγάπας. Μόνον κατὰ τὸν ἔβδομον αἰῶνα εἰσέχθη τὸ νὰ κοινωνοῦν οἱ Χριστιανοὶ τὸ πρωί.

Β'. Οἱ Κανόνες τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ἀπαγορεύουν εἰς τοὺς Κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς νὰ νηστεύουν πρὸ τῆς Θείας Κοινωνίας τὸ Σάββατον καὶ μετὰ τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν καὶ τοὺς ἀφορίζει. Κανὼν ξδ', ὁ δὲ Θ' κανὼν ἐπιβάλλει πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ κοινωνοῦν ἄνευ νηστείας τακτικὰ ὡς αὖς τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία, ὅταν οἱ Χριστιανοὶ εἶναι ἔτοιμοι καὶ ἐν τάξει μὲ τὸν Σωτῆρα Χριστὸν καὶ ἐντὸς τοὺς βασιλεῖς πίστις καὶ ἀγάπῃ μὲ τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ καθῆκόν μας.

Οἱ ἀρχαῖοι Χριστιανοὶ ὅλην τὴν Διακαινίσimon ἑβδομάδα τοῦ Ἀγίου Πάσχα κρεωφαγοῦντες ἐκοινωνοῦσαν καὶ τοῦτο ρητῶς νομοθετεῖ ἐν τῷ ἔστ' κανόνι ἡ Στ' Οἰκουμένη Σύνοδος, ὁ δὲ Β' κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ διατάσσει τὰ αὐτά. Ὁ ξς' κανὼν τῆς ΣΤ' Οἰκουμένης Συνόδου ἐπιβάλλει εἰς ἅπαντας τοὺς Χριστιανοὺς νὰ κοινωνοῦν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τοῦ Ἀγίου Πάσχα ἄνευ νηστείας, καθ' ἣν ἐποχὴν πάντες κρεωφαγοῦν. Ὁ δὲ θεῖος Ἱερώνυμος λέγει οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ρώμης ἐκοινωνοῦν καθ' ἑκάστην. Ὁ Μέγας θεῖος Χρυσόστομος λέγει: «Πάσχα οὐχὶ νηστεία ἐστίν, ἀλλ' ἡ προσφορά καὶ ἡ θυσία... Πάσχα ἐπιτελεῖς οὐχὶ ὅταν νηστεύῃς ἀλλ' ὅταν τῆς Θυσίας ἐκείνης ΜΕΤΕΧΗΣ. Ὁ Ἅγιος Τιμόθεος, ὁ Γρηγόριος, ὁ Παλαμᾶς καὶ Συμεὼν λέγουν: «οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν καθῆκον νὰ κοινωνοῦν ὡς αὖς γίνεται Ἱερὰ Λειτουργία καὶ τοὺς καλεῖ ὁ Ἱερεὺς νὰ προσέρχωνται νὰ μεταλαμβάνουν τοῦ Τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου, εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Ὁ δὲ ἱερός Αὐγουστίνος λέγει τὸ καθῆκον τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι νὰ κοινωνῇ καθ' ἑκάστην.

Ὁ Εὐσεβ. Μαθούπουλος, Διον. Φαραζουλῆς, ὁ εἰς εἰς τὸν «Προορισμὸν τοῦ Ἀνθρώπου», ὁ ἄλλος εἰς τὴν Ἑρμ. τῆς «Κυριακῆς Προσευχῆς», συνιστοῦν τὴν παντοτεινὴν Θε. Κοινωνίαν ἄνευ νηστείας. Ὁ Τιμόθεος Ἀναστασίου, Μητροπολίτης, εἰς τὸ ἔργον του περὶ τῆς «Θείας Κοινωνίας» τὰ αὐτὰ λέγει, ὁ Νικοδ. Ἀγιορίτης εἰς τὸ περὶ συνεχοῦς μεταλήψεως βιβλίον τὰ ἴδια λέγει.

Λοιπὸν δὲν θέλουν νὰ κοινωνοῦμε πάντοτε ἀλλὰ μόνον 3 φορὰς τὸν χρόνον; Εὐκόλον εἶναι νὰ το ἐννοήσωμεν διὰ νὰ μὴ ἔχομεν ζωὴν αἰώνιον καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ὡς καὶ

αὐτοί. Ἐνῷ ἡ ὑπακοὴ εἰς τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος «Ὁ τρώγων μου τὴν Σάρκα καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ» Ἰωάν. 6. 56, δηλαδὴ ὁ ἐξακολουθῶν νὰ πράττῃ αὐτό, πάντοτε, καθ' ἑκάστην ἡ ὅποτε εὐρίσκειται εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἐν τάξει ἂν πιστεῦῃ εἰς τὴν δύναμιν τῆς Θείας Κοινωνίας καὶ εἰς τὰ λόγια τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ ἔχῃ ἀγνὸν βίον.

Μεθ' ὑπολήψεως καὶ Ἀγάπης

ΑΝΤ. Θ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀπηντήσαμεν δύο φορὰς· δὲν ἐφέραμεν ὅμως κανόνας Τοπικῶν ἢ Οἰκον. Συνόδων διότι ὅταν συζητῇ κανεὶς καὶ θέλῃ νὰ διαφωτίσῃ δὲν εἶνε συντελεστικὸν νὰ ἀναφέρεται εἰς Ἱ. Κανόνας, τοὺς ὁποῖους ἐλάχιστοι εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐξακριβώσουν.

Παρὰ ταῦτα εὐχαρίστως καταχωροῦμεν εἰς τὴν στήλην αὐτὴν τὰς διὰ τῶν Ἱ. Κανόνων συμπληρώσεις τοῦ ἀνωτέρω ἐπιστολογράφου. Εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ ἐπιφέρωμεν ἐπ' αὐτῶν καὶ μερικὰς παρατηρήσεις, διότι κάποτε ὁ πολὺς ζῆλος πρὸς στήριξιν ἐνὸς ἐπιχειρήματος κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ παραβλέπῃ μερικὰς ἀδυναμίας τῶν ἐπιχειρημάτων του.

1ον. Ὁ ΕΔ' Κανὼν τῶν Ἀποστόλων δὲν ἀπαγορεύει τὴν νηστείαν τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Θε. Κοινωνίας τῆς Κυριακῆς. Καθὼς λέγει ὁ ἐρμηνευτὴς τοῦ Κανόνος, ἄλλο εἶνε νηστεία, ἄλλο λύσις νηστείας καὶ ἄλλο κατάλυσις νηστείας. Ἡ νηστεία εἶνε τὸ νὰ μὴ φάγῃ ἕνας καθόλου ὅλην τὴν ἡμέραν ἢ νὰ φάγῃ κατὰ τὸ δειλινὸν μόνον καὶ μάλιστα ξηροφαγίαν. Αὐτὸ ἀπαγορεύει ὁ ΕΔ'. Κανὼν νὰ γίνεταί τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν καὶ ὅχι τὴν ἀποφυγὴν τῶν κρεάτων, αὐγῶν, ψαριῶν κλπ., ὡς ἔχομεν ἡμεῖς τὴν νηστείαν. Ἐπὶ πλέον δὲ κατὰ τὰ νηστήσιμα Σάββατα, Μεγ. Τεσσαρακοστῆς, Τεσσαρακοστῆς τῶν Ἀγίων Ἀπιστόλων, τῆς τῆς Θεοτόκου (15 Αὐγουστῶν), τῆς τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ Σαρανταῆμερον πρὸ τῶν Χριστουγέννων, ἐπιβάλλεται ἡ νηστεία, εἶνε δὲ τὰ Σάββατα ταῦτα περίπου 18 ἀπὸ τὰ 52 τοῦ ἔτους. Λέγει δὲ εἰς τὴν συμφωνίαν τοῦ Κανόνος τούτου ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς:

«Πλὴν καὶ τούτων λεγομένων, δὲν δίδεται ἄδεια εἰς τινα νὰ καταλύῃ τὰ Σάββατα καὶ τὰς Κυριακάς τῆς Τεσσαρακοστῆς (μ') εἰς τυρεὶ καὶ αὐγὰ κατὰ τὸν ΙΣΤ' τῆς ΣΤ' ἀλλ' εἰς μόνον ἀνέλαιον καὶ ὀστρακόδεσμα... Συνάγεται ἀκολούθως ὅτι δὲν εἶνε παραβάται τοῦ Κανόνος ἐκεῖνοι, ὅπου δι' ἀληθινὴν ἄσκησιν μετὰ θεοσεβείας καὶ σεμνότητος γινόμενῃν, νηστεύοντες εἰς δέκα τυχόν, ἢ δέκα πέντε ἡμέρας, νηστεύουν ἐπομένως καὶ τὰ ἀναμεταξὺ εἰς τὰς ὠρισμένας ἡμέρας ταύτας τυχαίνοντα Σάββατα καὶ Κυριακάς».

Ἐπιβεβαιῶ δὲ τὴν ἐν Σαββάτῳ ἄσκησιν καὶ ἀληθὴ ἐγκράτειαν νηστείαν καὶ ὁ θεῖος Ἱερώνυμος. Πρὸς γὰρ τὸν ἐρωτήσαντα Λικίνιον ἂν πρέπῃ νὰ νηστεύῃ τὸ Σάββατον, ἀπεκρίθη: «Ὡς ὕφελόν γε ἐδίδου ὁ Θεὸς δύνασθαι ἡμᾶς νηστεῖν καθ' ἡμέραν... εἰ γε ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται.»

2ον. Ὁ ΕΣΤ' Κανὼν τῆς ΣΤ' Οἰκουμένης Συνόδου λέγει πράγματι ὅτι καλῶτερον θὰ εἶνε τὴν διακαινίσimon ἑβδομάδα νὰ κατατριφῶμεν τῶν Ἀγ. Μυστηρίων, μολονότι αὐτὰς τὰς ἡμέρας κρεωφαγοῦμεν. Καὶ θεαίως αὐτὰς τὰς ἡμέρας μολονότι κρεωφαγοῦμεν εἶνε καλὸν νὰ κοινα-

Ω Μ Ο Ρ Φ Ι Α

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης Σελίδος)

τεῖ τοὺς γυμνοὺς πολυχαριτωμένους νεανίας. Ἔτσι ἄλλοτε σὲ τέτοια συμπλέγματα καὶ ἄλλοτε σὲ ξεμοναχιασμένα άτομα ἐνῶντι τὴν ιδέα τῆς ὁμορφίας τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ κατώτερα ἐπίπεδα τῆς ζωῆς, στὰ ὁποῖα εὐρίσκεται ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς γυμνοὺς «δοῦλους» του ὁ ὁποῖος ὁρμᾷ νὰ ἐλευθερωθῇ (LOUVRE) θαῦμα πλαστικῆς φαντασίας, ἕως τοὺς κατοίκους τοῦ Παραδείσου. Καὶ τὸ κορύφωμα τῆς προσπάθειάς του αὐτῆς τὸ βλέπουμε εἰς τὴν παράστασιν τῆς «Δευτέρας Παιρουσίας», εἰς τὴν ὁποίαν ἀνάμεσα ἀπὸ γυμνὲς Ἑρκλειαὶ μορφές, ἀφθονοὶ εἰς ἰσάσεις κάθε εἶδους, προβάλλει καὶ ὁ Χριστὸς ἀκόμη γυμνός, σὰν ὥραϊον ἀγαλμα τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαϊότητος.

Καὶ ἡ ἔρευνα τῆς πραγματικῆς ὁμορφίᾳς τοῦ ἀνθρώπου κορυμῶν, πὺν κατήντησε, γιὰ μερικοὺς καλλιτέχνους

νόμουν. Ἄλλ' ἀκριβῶς μὲ τὸ νὰ ἐπιτρέπη δι' ἰδιαίτερον Κανόνος τοῦτο ἡ Σύνοδος εἶνε ἀπόδειξις ὅτι θεοσιζεῖ ἐξαιρετὸν δι' ὀλίγας ἡμέρας ἐπειδὴ δὲν εἶνε ὁρθὸν νὰ γίνεται τοῦτο χρονικῶς.

Ἐπομένως παραδεχόμενοι ὅτι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑκκλησίαν καὶ διὰ τοὺς πράγματι πιστοὺς καὶ ἀγνοὺς δὲν ἦτο ἀπαραίτητος ἡ νηστεία πρὸ τῆς μεταλήψεως τῆς Θείας Κοινωνίας, πρέπει νὰ μὴ παραφερόμεθα καὶ εἰς ὑπερβολάς, ὥστε νὰ διακηρύττωμεν ὅτι, οὔτε λίγο-οὔτε πολὺ, ἀπαγορεύουν οἱ ἱεροὶ Κανόνες τὴν νηστείαν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς Θείας Κοινωνίας διότι τυχαίνει Σάββατον. Οἱ Κανόνες οὗτοι ἔγιναν δι' ἄλλων σκοπῶν ἤθελον νὰ κυπήσουν τὰς αἰρέσεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ἐδίδασκον νὰ μὴ τιμᾶται ἡ Κυριακή. Φέρεται δὲ ὅτι ὁ Θεόφιλος τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανείων καθ' ἣν ἡ Ἑκκλησία ἐπιβάλλει νηστείαν τελείαν, αὐτὸς ἐπειδὴ ἡ παραμονὴ συνέπεσε ἡμέραν Κυριακὴν δὲν ἔμεινε τελείως νηστικός ἀλλ' ἔφαγε φοῖνικας (χουρμάδες, ὅχι ὅμως κρέας, ψάρι, αὐγὰ ἢ γάλα.)

Θέτοντες τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν αὐτὴν συνοψίζομεν τὸ ζήτημα εἰς τὰ ἑξῆς:

Εἶνε καλὸν καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ψυχωφέλες τὸ νὰ κοινοῦν ὁ Χριστιανὸς συχνά.

Ἐάν τις εἶνε ἄξιος, ὅσῳ συχνότερον κοινωνεῖ, τόσῳ μακαριώτερος καὶ εὐτυχέστερος εἶνε. Ἐάν τις ὅμως εἶνε ἀνάξιος, ὅσῳ συχνότερον κοινωνεῖ ἄνευ προετοιμασίας, τόσῳ ἀξιοκατακριτότερος εἶνε. Ἐπειδὴ δὲ ἡ νηστεία καὶ κάθε εἶδος ἐγκρατείας εἶνε ἐξάσκησις τῆς ψυχῆς καὶ καλὴ προετοιμασία διὰ τὴν Θ. Μετάληψιν πιστεύω ὅτι καὶ ἄξιος ἐάν εἶναι τις, δὲν πρέπει νὰ περιφρονῇ τὴν πρὸ τῆς Θ. Μεταλήψεως νηστείαν κατὰ τὸ ὅπῳ τοῦ Ἀπ. Παύλου λεγόμενον «ὁ δοκῶν ἐστάναι βλέπετω μὴ πέσῃ». Πολὺ δὲ περισσότερον πρέπει νὰ τηρῇ καὶ ὁ ἄξιος τὴν πρὸ τῆς Θ. Μεταλήψεως προετοιμασίαν διὰ νὰ δώσῃ καλὸν παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ἀποβλέπων ὅχι μόνον εἰς τὴν ἰδικὴν του ψυχωφέλειαν ἀλλὰ καὶ τοῦ παντὸς πλησίον του.

Ἀκόμῃ δὲ περισσότερον οἱ συχνῶς κοινωνοῦντες πρέπει ν' ἀποφεύγουν νὰ ἔρχωνται διὰ τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα εἰς ἔριδας πρὸ τοὺς ἀγνοοῦντας καὶ νὰ προκαλοῦν αὐτοὺς μὲ ἐπιδεικτικὴν προσέλευσιν εἰς τὰ Θεῖα Μυστήρια. Ὅχι διγώτερον ἁγιασμὸν τῆς ψυχῆς των θὰ προσπορίσουν εἰς τὴν ζωὴν των ἐὰν προσέχουν νὰ μὴ σκανδαλίσουν τὸν ἀδελφόν των ἀλλὰ μόνον μὲ πραότητα, εὐλικρινῇ ἀγάπῃ καὶ ὑπομονὴν ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ νὰ τὸν διδάξουν καὶ τὸν πείσουν περὶ τοῦ καλοῦ.

τῆς ἀναγεννήσεως, δόγμα πίστεως, τοὺς ὡδήγησε τυφλὰ ἢ ἀναγκαστικά στὰ θέματα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μυθολογίας. Ἔτσι ὁ Τιτσιάνο στὴ Βενετία ζωγραφίζει τὴν «Ἑορτὴ τῆς Ἀφροδίτης» τὰ «Βαρκικὰ ὄργια», τὸν «Διόνυσον» τὴν «Ἀριάδην», τὸν «Ἀργὸν καὶ Βέβηλον Ἑρώτα» καὶ τὴν περίφημον «Ἀφροδίτην» ἐν Οὐφφίτζι τῆς Φλωρεντίας. Καὶ ζωγραφίζοντας ἀκόμῃ καὶ θρησκευτικὰ θέματα ὅπως τὴν «Ἀνάληψιν τῆς Παναγίας» καὶ ἄλλαι τὰ ὑλοποιεῖ πολὺ. Καὶ οἱ ἄλλοι κατοπινοὶ ζωγράφοι καὶ γλύπται πέρουν τὸν ἴδιον δρόμο.

Μὰ ἀντισταθμίζει σ' αὐτὸν τὸν μονοπλευρισμὸν στὴ Δύσις ἡ ἀναγέννησις τῶν γραμμάτων, ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας Πλατωνικῆς καὶ Ἀριστοτελικῆς καὶ μοιράζονται οἱ πρωτόβαλτοι διανοοῦμενοι εἰς Πλατωνικοὺς καὶ Ἀριστοτελικούς καὶ κυπιῶνται γιὰ νὰ κυριαρχήσῃ καθ' ἑαυτοὺς. Σ' αὐτὸν δὲ τὸν ἀγῶνα τοὺς κερδίζει ἡ ὁμορφία τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς. Μὰ γίνεται βιαστικὴ ἐργασία καὶ πρόοδος. Καὶ οἱ διανοοῦμενοι μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν γρηγορήν κατὰκτησι προχωροῦν καὶ ἐκεῖ πὺν δὲν ἔχει ἀρετὰ κατοπινηθῇ τὸ ἔδαφος· γι' αὐτὸ γίνεται ἐπαναστάσις θρησκευτικῇ, ὀνομασμένη Διαμορτῶσις, πὺν εἶνε τὸ νόθο παιδί ἀπὸ ἑνα ἄνομον γάμο τῆς προσπάθειας τῆς ψυχῆς τῶν βορείων λαῶν νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν χαμέρπειαν στήν ὁποίαν τὴν εἶχαν ρίξει τὰ ἡθικὰ παραστροφάματα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἑκκλησίας, μὲ τὸν πόνον τῶν Γερμανῶν ἡγεμόνων γιὰ πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τὴν μοναρχοκρατίαν τοῦ οἴκου τῶν HAPSBURG. Μολοντοῦτο ὅμως τὸ πνεῦμα πέρνει κάποιαν ἐλευθερίαν. Καὶ προβάλλουν στὴ σκηνὴ τοῦ κόσμου ἡ μεγάλαις νεώτερες διάνοις τοῦ Σπινόζα, τοῦ Καρτεσιῶν, τοῦ Χέρβεστ, τοῦ Λεϊβνίτιου, τοῦ Καντίου καὶ πληθώρας ἄλλων καλλιεργητῶν τῆς ὁμορφίᾳς τοῦ νοῦ.

Μὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀκόμῃ τοῦ 16ου αἰῶνος ἔγινε ἕνα τέτοιο ἀνακάτωμα τῆς ψυχικῆς καὶ διανοητικῆς ὁμορφίᾳς μέχρι σήμερα, μὲ ἕνα σωρὸ ἄλλες προστυχίες, θρησκευτικοὺς ὑστερικούς παροξισμούς, αἱματοχυσίες ἀδελφικῆς, κορύφωμα ἐθνικιστικοῦ πνεύματος τῶν λαῶν εἰς βάρος καθενὸς ἑξῶ ἀπὸ τὰ περιορισμένα σύνορα, μὲ ὕλισμὸν στεφανωμένον μὲ τεχνητὰ ἄνθη ἀμφιβόλων ἰδανικῶν καὶ μὲ τόσες ἄλλες κακομοιρίες, ὥστε νὰ μὴ μπορούμε σήμερα νὰ εἰποῦμε πὺν βρισκόμαστε. Ξέρουμε μόνον ὅτι ἡ καλλιέργεια γίνεται καὶ στὲς τρεῖς ὑποστάσεις τῆς ὁμορφίᾳς τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως, στὸ σῶμα, ψυχὴ καὶ νοῦ.

Σ' ὅλα τὰ κράτη τοῦ κόσμου καλλιεργεῖται ὁ ἀθλητισμὸς σὲ σημεῖον πὺν κατήντησε καὶ ἐπαγγελματικὸς πολὺ προσοδοφόρος καὶ μ' ὅλο αὐτὸ τὸ ὕλικὸ ὄστρακο χελώνας ἀπάνω του κατορθώνει νὰ ὁμορφαίνῃ τὸ ἀνθρώπινο κορμί· καὶ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες διεθνεῖς ὁργανώνονται συχνότατα καὶ μὲ κάθε τρόπον ἐνθαρρύνεται ἡ καλλιέργεια τῆς ὁμορφίᾳς τοῦ κορμιοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐνστικτικὴ καλλιέργεια τῆς ψυχῆς καταβάλλεται ἀπὸ ὅλες σχεδὸν τῆς Χριστιανικῆς Ἑκκλησίας, Φιλανθρωπικῆς Ὁργανώσεις καὶ ἀπὸ ἀτομικῆς προσπάθειαι. Μὰ καὶ διανοητικὴ καλλιέργεια εἶνε διαδεδομένη καὶ στὲς πλεῖο μικρὰς φτωχεῖς χώρες· παντοῦ Πανεπιστήμια, Κολέγια, Πολυτεχνεῖα καὶ ὅτι ἄλλο σχετικόν.

Κανένας ὅμως συντονισμὸς κοινὸς σ' αὐτὰ τὰ τρία καὶ γι' αὐτὸ ἔχουμε ἀποτελέσματος ὅχι ἐπαινετὰ. Πλάγια στήν κάθε ὁμορφίαν, ἀτομικὴν ἢ ὁμαδικήν, σωματικὴν, ψυχικὴν καὶ διανοητικὴν εἶνε τόση κερκὴ καὶ φανερὴ ἀντίστοιχη ἀσχρημία ὥστε νὰ μὴ ξέρη κανεὶς σὲ ποῖο ἀπὸ τὰ δύο νὰ προσέξῃ.

Ἀρχιμανδ. Ἀθηνᾶγ. Καθάδα

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΩΣ ΔΡΑΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε λεχθέντα φρονῶ ὅτι, ὅπως τελείται εἰς τὰς ἡμέρας μας τὸ πρῶτον αὐτὸ μέρος τῆς Θείας Λειτουργίας, δὲν συμφωνεῖ τοῦτο πρὸς τὰ δρώμενα καὶ νοούμενα. Διὰ τὴν συμφωνήσῃ δὲ ἡδύνατο νὰ γίνη ὡς ἑξῆς:

Μόλις τελειώσῃ ἡ Μεγάλῃ Συναπτῇ ὑπὸ τοῦ Ἱερέως, νὰ δοθῇ σύνθημα εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους νὰ καθίσουν καὶ οἱ ψάλται ἢ ἡ χορωδία νὰ ψάλλουν ἀντιφωνικῶς ὡς διῶλον κατὰ ἐφύμνια: «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...» τὸ «Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ...» καὶ τὸ «Ὁ Μονεγεννῆς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ...» ἀλλὰ μὲ συναίσθησιν, τάξιν καὶ ἀπαλὰς φωνάς, ὅχι ἀμεινέδες ἢ ἐξοχικὰς σερενάτες. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ὁ Ἱερεὺς νὰ μένῃ καθ' ὁλοκληρίαν ἀκίνητος πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης καὶ εἰς ἀπόστασιν ἀπ' αὐτῆς 1—2 πόδια ἔμπροσ, διὰ νὰ μὴ ἀκουμπᾷ ἐπ' αὐτῆς οὔτε τὸ σῶμά του οὔτε τὰ χέρια του.

Κατόπιν, ὅταν ἐκφωνήσῃ τὴν σύντομον συναπτὴν καὶ θὰ ψάλλῃ ἡ χορωδία τὸ Ἀπολυτίκιον, πρέπει οὕτως νὰ κάμῃ μικρὰν ὑπόκλισιν καὶ νὰ ἀναγνώσῃ ἢ ἀπαγγεῖλῃ χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου.*

Τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ὑπηρετοῦν εἰς τὸ Ἱερόν, πρέπει νὰ εἶνε ἐξηκολιμένα καὶ προσεκτικὰ οὕτως ὥστε, καθ' ὃν χρόνον ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον, αὐτὰ νὰ ἔχουν ἀνάψῃ τὰς δύο λαμπάδας καὶ νὰ εἶναι ἑτοιμα εἰς τὴν πλαγίαν θύραν διὰ νὰ προπορευθῶν τοῦ Λειτουργοῦ εἰς τὸν Σολέα, φέροντος τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον.

Τότε ὁ Ἱερεὺς μὲ πολὺ σεβασμὸν νὰ λάβῃ τὸ Εὐαγγέλιον μὲ τὰ δύο χέρια του καὶ ἀφοῦ τὸ ἀσπασθῇ νὰ τὸ ὑψώσῃ μέχρι τοῦ προσώπου του καὶ νὰ ἐκκινήσῃ βραδέως. Πρὶν δὲ φθάσῃ εἰς τὴν ἀνοικτὴν ἤδη πλαγίαν θύραν καὶ ἡ χορωδία τελειώσῃ τὸ ἀπολυτίκιον, ὁ Ἱερεὺς νὰ δώσῃ τὸ Παράγγελμα «Σοφία, Ὁρθοί».

Μὲ τὸ παράγγελμα αὐτὸ οἱ ἐκκλησιαζόμενοι θὰ ἐγερθῶν ὀρθοὶ καὶ ἡ χορωδία θὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ... ὁ δὲ Ἱερεὺς μὲ πολὺ ἀργὰ βήματα νὰ ἐξέλθῃ καὶ μὲ βήματα σημειωτὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σύνθηδες μέρος ἔμπροσ εἰς τὴν Ὁραϊαν Πύλιν, εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα. Ἐκεῖ ἐστραμμένος πρὸς τὸ Ἱερόν νὰ εὐλογήσῃ τὴν ἁγίαν εἴσοδον, λέγων χαμηλοφώνως «Εὐλογημένη ἡ Εἰσόδος τῶν Ἀγίων σου, πάντοτε νῦν κλπ.» Κατόπιν νὰ στρέψῃ πρὸς τὸν λαὸν καὶ σιωπηλὸς νὰ ὑψώσῃ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον μέχρι τοῦλάχιστον τοῦ μετώπου του ὡς νὰ τὸ παρουσιάσῃ ὑψηλῶς (χωρὶς νὰ κάμῃ δι' αὐτοῦ σημεῖον σταυροῦ) καὶ ἀμέσως μὲ ἀργὰ βήματα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Ἱερόν, διὰ τῆς Ὁραϊᾶς Πύλης ἐξακολουθῶν νὰ κρατῇ μὲ τὰ δύο χέρια του τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον εἰς

τὸ ὕψος τοῦ προσώπου του, μέχρις οὗ τὸ ἀποθέσῃ ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης.*

Σημ. Γνωρίζω καλῶς πόσον παράξενη θὰ φαγῇ ἡ ὁδηγία αὐτὴ εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς συνεδέλους μου. Συνήθως ἀπαύξουμε τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ μὲ μεγάλα ἀκατάστατα θήματα, ἐξερχόμεθα ἀπόρροδα ἀπὸ τὸ Ἱερόν. Ὅχι ὀλίγες φορὲς τὰ παιδιά τοῦ Ἱεροῦ δὲν ἔχουν ἀκόμη ἀνάψῃ τὰς λαμπάδας· τότε ἡ περιμένον ἐκδηλοῦντες καταφανέστατα τὴν ἀνυπομονήσαν μας, μὲ μορφασμοὺς τοῦ προσώπου, κινήσεις τῆς κεφαλῆς καὶ τὸ χεῖρ μας στείλει ἀπειλητικὰ πρὸς τὰ παιδιά ἢ ἐκπαύμεν καὶ εἰς ἐπιλήψεις καὶ ἀπειλὰς. Μὲ μεγάλα πάλιν θήματα σὺν νὰ μᾶς κατεδίωκε κανεὶς, φθάνομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα καὶ ἐκεῖ διαγραφόντες εἰς τὸν ἀέρα ἐνα παμμέγιστον καὶ ἀκανόνιστον σταυρὸν, ἐν εἰδῇ εὐλογίας, ψιθυρίζομεν τὸ «Εὐλογημένη ἡ εἰσόδος τῶν Ἀγίων σου». Τότε ἐκφωνοῦμεν τὸ «Σοφία Ὁρθοί, καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἐκκλησιαζόμενοι εἶνε ἤδη Ὁρθοί, διότι σηκώνονται μόλις προβάλλει ὁ Ἱερεὺς μὲ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον εἰς τὴν πλαγίαν θύραν πρὶν γίνη ἡ Εἰσόδος ἢ κυριολεκτικώτερον σήμερα, πρὶν γίνη ἡ Ἐξόδος τοῦ Εὐαγγελίου. Τοιουτοτρόπως φανώμεθα παραλογιζόμενοι λέγοντες εἰς τοὺς Ἐκκλησιαζομένους νὰ σηκωθῶν Ὁρθοί, ἐν ᾧ εἶνε ἤδη ὀρθοί.

Κατόπιν ἕκαστος ἱερεὺς μὲ δικὸν του μέλος πού ποικίλλει ἀπὸ βαθὺν ἀσιατικὸν ἑμῶν μέχρι ἁγίους ἀπὸ ὕψους, καὶ συνήθως εἰς τοὺς πλείυ ὑψηλοὺς τόνους μέχρι ξελαρυγγιάσματος, ψάλλομεν τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν.....» «...». Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀκατάστατα συντρίβουν καθ' ὁλοκληρίαν τὴν μυστικοπάθειαν καὶ τὴν βαθειὰν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ἡ ἀναπαράστασις τοῦ Δράματος τοῦ Γολγοθᾶ ἔχει προσορισμὸν νὰ ἐμπόισῃ εἰς τὰς ψυχὰς τὸν πιστὸν.

Εἰς ταῦτα δὲν ἐξοικῶ τὸν ἑαυτὸν μου· ἀλλ' ὡς ὑποδεικνύω τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀναλῶν ἀπὸ δραματικῆς καλλιτεχνικῆς ἀπόψεως, εὐχόμενος ὅπως θεωρηθῶν ἀναγκαῖαι αἱ ὑποδείξεις μου καὶ συμμορφωθῶν ὅλοι.

Οὐδὲ λέγω ὅτι αἱ ὑποδείξεις μου αὐτὰ εἶνε αὐτὴ αὐτὴ ἡ συνήθεια τῆς Ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Τοῖναντίον μάλιστα. Γνωρίζω πολὺ καλὰ ὅτι, ἀπὸ προγενεστέρους αἰῶνας ἡ Μικρὰ αὐτὴ Εἰσόδος ἐξελεγχθῇ κατὰ διαφόρους τρόπους ἀφ' ὧν ἔχουσιν τὸν ἀρχικὸν τῆς χαρακτῆρα τὴν λιτανευτικὴν εἴσοδον τοῦ Εὐαγγελίου ἀπὸ τὸ Σκενοφυλάκιον (τὸ ὁποῖον κάποτε ἦτο καὶ ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ) εἰς τὸν Ἀμβωνα. Κανεὶς ὅμως δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς τὸ πῶς ἐπεκράτησε τὸ νὰ διδῇ ὁ Ἱερεὺς ὁ Διάκονος τὸ παράγγελμα «Σοφία, Ὁρθοί», ὅταν οὕτως φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα καὶ ὅχι πρὶν ἐξέλθῃ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀπὸ τὸ «Αγ. Βῆμα, ὡς θὰ ἔπρεπε. Δυστυχῶς τὸ ἴδιον παραγγέλλον καὶ ὅλοι αἱ σημεῖναι λειτουργικὰ φυλλάδες.

Ἀλλ' ὅταν τὸ παράγγελμα: «Σοφία Ὁρθοί», δίδεται εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ εἶνε ἀνακόλουθον διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔχουν ἥδη γίνη τὰ τρία-τάρατρα τῆς μικρᾶς αὐτῆς λιτανείας καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἔχει ἥδη πρὸ ἀρετοῦ παρουσιασθῇ εἰς τοὺς Ἐκκλησιαζομένους καὶ οὕτω εἶνε ἤδη Ὁρθοί. Ἀκόμη δὲ χειρότερον εἶνε τὸ ὅτι καθ' ὃν χρόνον ψάλλεται εἴτε ὑπὸ τῶν Ἱερέων εἴτε ὑπὸ τοῦ χοροῦ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ.....» καὶ προσκαλεῖται ὁ λαὸς νὰ προσπέσῃ καὶ προσκυνήσῃ τὰ Ἀγία Γράμματα (τὸ Εὐαγγέλιον) οἱ ἱερεῖς ἔχουν ἐστραμμένα τὰ πόδια πρὸς τὸν λαόν, τὸ δὲ Ἱ. Εὐαγγέλιον εἶνε ἀκουμπημένον εἰς τὸ στήθος τοῦ Ἱερέως ἢ τοῦ Διακόνου καὶ κανεὶς ἐκ τῶν ἐκκλησιαζομένων δὲν τὸ βλέπει διὰ νὰ τὸ προσκυνήσῃ δι' ὑποκλίσεως διότι τὸ σκεπάζουν τὰ πόδια τοῦ Ἱερέως. Τοιουτοτρόπως κάνουμε ἀλλοτρίως ἀλλὰ πρᾶγματα.

Τὸ ὅτι ὅμως αὐτὸ τὸ κακὸν ἐπεκράτησεν ἀπὸ πολὺν περασμένα χρόνια δὲν εἶνε λόγος ἀπορῶν νὰ μὴ τὸ διορθώσωμεν ἀφ' οὗ οὗ αὐτοῦ γίνεται ἡ τελετὴ κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος ἐκμηδενίζει τὴν σημασίαν τῶν διαλόγων τοσοῦτο μᾶλλον ὅσοι ἡ διόρθωσις τὸν δὲν ἐπέφερε καμμίαν ζημίαν εἰς τὴν ἀκεραιότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν τῆς τελετῆς, ἀλλὰ τοῖναντίον προσθέτει καλλιτεχνικὴν μεγαλοπρέπειαν ἀπαραίτητον εἰς τὸν δραματικὸν τῆς χαρακτῆρα. Διότι εἶνε ἀναμνηστικὸν ὅτι εἶνε ὁρατὸν, μυστικοπαθὲς τὸ νὰ δίδεται τὸ παράγγελμα «Σοφία Ὁρθοί» ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ Ἱεροῦ σὺν νὰ ἐδίδετο ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ ἔσθων τὸν παραδείσου, ποδὲς τοὺς θνητοὺς ὅτι ὁ Ἀθάνατος θὰ παρουσιασθῇ καὶ νὰ ὑποκλινθῶν νὰ τὸν δεχθῶν. Ἡ χορωδία ἀντιπροσωπεύουσα τὸν λαὸν νὰ ψάλλῃ τὴν παρότρυνον «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ.....» μεγαλοπρεπῆς δὲ ὁ Ἱερεὺς ἐξερχόμενος ἀπὸ τὴν πλαγίαν θύραν καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ λευκοφοροῦντα παιδιά σὺν ἀγγέλοις, μὲ τὰς λαμπάδας νὰ δεικνύει σοφορὸς μὲ τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ μὲ τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτὴν νὰ σφάνει σιωπηλὸς εἰς τὸ μέσον τοῦ Σολέα. Ἐκεῖ νὰ εὐλόγῃ τὴν Εἰσόδον μὲ κινήσεις γαληνίας, ὁραίας, κάνων τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ μικρὸν, μόλις 6-8 ἴντσες. Κατόπιν στοσεσόμενος βραδέως πρὸς τὸν λαὸν νὰ ὑψώσῃ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ λαὸς νὰ ὑποκλινέται, αὐτὸς δὲ πάλιν μὲ τὴν ἴδιαν σεβαρότητα καὶ σιγὴν μεγαλοπρεπῆς νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, τὴν Ἱ. Σκηνὴν.

Σημ.— Τὸ λέγω τοῦτο διότι εἶδον Ἱερεῖς νὰ περιμένουν νὰ ἐξέλθουν μὲ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἔπειτα ἀμέσως εὐλογῶν τὴν Ἀγίαν Εἰσόδον. Ὅτι δὲ τοῦτο εἶνε σφαλερὸν ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ λόγια τῆς εὐχῆς: «ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἰσόδον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι». Ἐπομένως πρόκειται περὶ εἰσόδου ἢ ὁποῖα δὲν ἔγινε ἀκόμη καὶ διὰ τὴν ὁποίαν προσεύχεται ὁ ἱερεὺς, λέγων τὴν εὐχὴν αὐτήν, ἐκ τῶν προτέρων, πρὶν ἐκκινήσῃ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὡς ἐγγράφαιεν καὶ εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, ὁ Σεβ. Ἀγίου Φραγκίσκου κ. Κάλλιτος, ἀναλαβὼν μεγάλην ἀνά τὰς Νοτίους Πολιτείας περιοδεῖαν προέστη τῶν ἐορτῶν τῶν Θεοφανείων ἐν Τάρον Σπρίγκς, Φλωρίδος.

Ἐκεῖθεν μεταβάς εἰς τὴν Παροικίαν Τάμπα, Φλωρίδος ἐλειτούργησεν ἐκίηρυξε τὸν θ. λόγον καὶ ἐπεθεώρησε τὸ Ἑλληρικὸν Σχολεῖον.

Ἀκολούθως ἐπεσκέφθη τὰς Κοινότητας Μαϊάμι, Φλωρίδος, Τζάξονβιλ, Φλωρίδος, Σαβάνα, Γεωργίας, Ἀτλάντα, Γεωργίας, Μπίρμινγκαμ, Ἀλαμπάμας, Νιού Ὁρλάνς, Λουϊζιάνας, Γκάλβεστον, Τέξας, Χάουστον, Τέξας καὶ Σρὴθπορτ, Λουϊζιάνας.

Ἐν ἀπάσαις ταύταις ἐχοροστάτησεν, ἐκίηρυξε τὸν θ. λόγον, ἐπεθεώρησε τὰ Ἑλληνικὰ καὶ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ διηυθέτησε διαφόρους ὑποθέσεις.

Τὰς ἐντυπώσεις τῆς Α. Σεβ. ἐκ τῆς περιοδείας θέλομεν δημοσιεύσει εἰς τὸ προσεχές.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος τῇ 1ῃ Φεβρουαρίου συνειργάσθη μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν σχεδίου ἐνώσεως τῶν Κοινοτήτων Νέας Ὑόρκης.

Τῇ 2ᾷ Φεβρουαρίου ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα Χάρτφορτ, Κονν., ἐπιθεωρήσας τὰς λαμπρῶς διακοσμηθείσας αἰθούσας τῆς Κοινότητος, συσσεφθεὶς μετὰ τοῦ Αἰδ. Ἱερατ. Προϊστάμενου καὶ τοῦ Ἐντιμ. Διοικ. Συμβουλίου τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος διὰ τὸ προσεχές Τοπ. Συνέδριον τῆς Ὁργανώσεως ταύτης καὶ παρακολούθησας τὴν ἐργασίαν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Σχολεῖῳ.

Τῇ 3ῃ τοῦ αὐτοῦ ἔφθασεν εἰς τὴν Προπαρσκ. Σχολὴν ἐν Πόμφρετ, Κονν., ὅπου διήλθε πάλιν καὶ τὴν ἐπομένην.

Αἱ ἀπὸ τὴν Σχολὴν ταύτην ἐντυπώσεις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, ἀνακατωθεῖσαι εἰς Συντάκτην τοῦ Περιодиκοῦ, δημοσιευθήσονται εἰς τὸ ἄλλο φύλλον.

Τῇ 5ῃ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐχοροστάτησεν ἐν Ἐσπερινῷ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου οὐτινος τὸ Ἐντ. Διοικ. Συμβούλιον ἐτέλει εὐλαβὲς Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμ. Ἀστερίου Παπαστερίου, ἄλλοτε Ἐφημερίου τοῦ Ναοῦ τούτου.

Κατὰ τὸν Ἐσπερινὸν ἔλαβον μέρος οἱ Πανος. Ἀρχιμ. Ἀθηναγ. Καβάδας Πρωτοσύγκελλος καὶ Διευθυντὴς τῆς Προπαρσκ. Θεολ. Σχολῆς, Εἰσην. Τσουρουνάκις, Ἱερατ. Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ, Χρυσ. Παπαλάμπρου, τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, οἱ Αἰδεσμι. Ν. Ἀνδρεάδης, τοῦ Ἀγίου Δημητρίου Τζαμέικα, Βασιλ. Παπαδόπουλος, τοῦ Ἀγίου Γερασίμου, Δημ. Βιτσέντσος τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου Μπροϋκλιν, Χρ. Μωρογιώργος Ἀγίας Βαρβάρας, Β. Παπανίκας τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου καὶ οἱ Ἱερολ. Διάκονοι Θ. Κοκκινάκης, Μ. Τζαμπάτζογλου καὶ Ν. Νιτσιώτης, ἔψαλον δὲ ὁ χορὸς τῶν Βυζαντινῶν Ἱεροσολιτῶν καὶ οἱ Μαθηταὶ τοῆς Προπαρσκ. Θεολ. Σχολῆς, πρῶτην φορὰν κατελθόντες εἰς Ν. Ὑόρκην.

Ὁμίλησαν οἱ Πανος. Εἰρ. Τσουρουνάκις περὶ τοῦ Ἱ.

Φωτίου καὶ Χρυσ. Παπαλάμπρου περὶ τοῦ Ἀρχ. Ἀστερίου, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος παρουσίασε τοὺς Ἱεροσπουδαστὰς καὶ ὁ Πανος. Διευθυντὴς ἀπήντησεν εἰπὼν τινα περὶ τοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς.

Ἡ ἀποστολὴ τῆς Σχολῆς ταύτης ἀνεπτύχθη πλατύτερον καὶ ἀπὸ πολλοὺς ὁμιλητὰς μετὰ τὸν Ἐσπερινὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Κοινότητος εἰς συγκέντρωσιν ὑπὸ τῆς Φιλοπτ. Ἀδελφότητος Ἀγίου Ἐλευθερίου ὁργανωθεῖσαν.

Τῇ 6ῃ Φεβρουαρίου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, εὐγενεῖ προσκλήσει τοῦ Σὺλλόγου τῶν Μεσσηνίων ἄγοντος τὴν Ἐπέτειον Ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν Β' Λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ Ν. Ὑόρκης τελεσθεῖσαν παρὰ τῶν Πανος. Ἀθην. Καβάδα καὶ Εἰσην. Τσουρουνάκι καὶ τοῦ Ἱερολ. Ν. Νιτσιώτη. Τὸ ἁσματικὸν μέρος ἐξετελέσθη παρὰ τῶν Ἱεροσπουδαστῶν τῆς Προπ. Θεολογ. Σχολῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Γιαννοῦκου.

Ὁμίλησαν οἱ δύο Ἀρχιμανδρίται, ὁ κ. Δ. Στροῦμπος καὶ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος.

Τῇ 11ῃ Φεβρουαρίου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πανος. Ἀλεξ. Γερωντιδάκη, ἐπεσκέφθη τὸ Ἑλληρικὸν Σχολεῖον Φλώριγγ, Α. Ι.

Τὸ ἐσπέρας δὲ μεταβάς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ν. Ὑόρκης ὠμίλησε πρὸς τὸν Σὺλλογον τῶν Ἑλλήνων Φοιτητῶν.

Τῇ 13ῃ ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Φιλαδελφείας, Πα., βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἱερατ. Προϊστάμενου Αἰδ. Δημ. Παπαντωνίου καὶ τοῦ Ἱερολ. Ν. Νιτσιώτη. Πυκνὸν ἐκκλησίασμα εἶχεν ὑπερπληρώσει τὸν Ναόν, εἰς τὸ ὅποιον συγκατελέγετο καὶ ὁλόκληρος ἡ Παροικία Γουὶλμινγκτον Δελ.

Ὁμίλησαν ὁ Αἰδ. Ἱερατ. Προϊστάμενος, ὁ Ὑπατος Γραμματεὺς τῆς Γκάπα κ. Ἀντ. Μαρουλῆς, ἐλθὼν πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν Ἀξιωματοῦχων τῆς Στοᾶς καὶ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος.

Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Χορὸς τῆς Κοινότητος, ἀποτελούμενος ἀπὸ τὴν Νέαν Γενεάν, εἶνε ἐκ τῶν λαμπροτέρων, καὶ ἐκ τούτου λαβὼν τὴν ἀφορμὴν τοῦ λόγου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐν συγκέντρωσει παρὰ τῆς Φιλ. Ἀδελφότητος ὁργανωθείσῃ μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν, ὠμίλησε περὶ τῆς Νέας Γενεᾶς, ὡς παράγοντος εἰρηνεύσεως ἐν ταῖς Κοινότησιν ἡμῶν καὶ προόδου.

“ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ”

Περιοδικὸν Ἡθικοθρησκευτικόν
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Συνδρομὴ Ἑτησίᾳ, Ἐξωτερικοῦ, Δολλ. 1.30

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :

Most Rev. Meletios, D. D., Metropolitan of Christopoleos
OECUMENICAL PATRIARCHATE
Phanar—Istanbul—Turkey

Ἀ γ γ ε λ ί α

“Η ΝΗΣΤΕΙΑ”

ΩΣ ΘΕΙΑ ΕΝΤΟΛΗ ΚΑΙ ΩΣ ΜΕΣΟΝ ΣΩΤΗΡΙΑΣ
“Ρ” Ὁρθόδοξον πνεῦμα ἐξεταζομένη

Βιβλίον διδασκτικώτατον καὶ ὠφέλιμον διὰ κάθε Χριστιανόν.

Χαρτόδετον, ἀποστέλλεται παντοῦ ἀντὶ \$1.00.

M. MIZALES, 1927 14th St. N.W., Washington, D.C.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 2ας σελίδος)

28	Παναγ. Η. Πατριάρχος - Πηνελόπη Γ. Θεοδωρούλα	N. S. Pittsburgh, Pa.	Αιδ. Νικόλαος Τριανταφύλλου
»	» Θεόδωρος Ι. Παλαιστήν - Δημήτρα Κ. Ἀποστολίδου	Philadelphia, Pa.	Αιδ. Χρυσόστ. Μουρζίδης
»	» Χαράλ. Ι. Κοκαλάκης - Βασιλική Τ. Χρυσανθοπούλου	Akron, Ohio,	Αιδ. Ἰωάννης Καπινενκᾶς
»	» Εὐστάθιος Κ. Ἀσημυκόπουλος - Μαρία Κ. Ἀσκούνη	Chicago, Ill.	Αιδ. Μάρκος Πετράκης
»	» Ἀθανάσιος Γ. Γληνός - Rose J. Soligo	Chicago, Ill.	Αιδ. Μάρκος Πετράκης
»	» Κωνστ. Ι. Σπυρόπουλος - Ἰωάννα Β. Οἰκονομοπούλου	Chicago, Ill.	Αιδ. Μάρκος Πετράκης
»	» Νικόλαος Α. Μαρτίνης - Εἰρήνη Α. Ἀρχολέκκα	Poughkeepsie, N. Y.	Αιδ. Βασίλειος Βερνιώτης
»	» Κωνσταντίνος Π. Μπέντζος - Ἑλένη Κ. Ρούσκα	Baltimore, Md.	Ἀρχιμ. Ἰωακ. Παπαχρίστου
»	» Φώτιος Γ. Λαγανάς - Εὐσταθία Α. Κλουφέτου	Bronx, N. Y.	Αιδ. Καλ. Χατζηλάμπρου
»	» Χαράλαμπος Θ. Θεμιστοκλέους - Ἑλένη Ι. Καρούτα	Haverhill, Mass.	Αιδ. Φιλ. Βλαχόπουλος
»	» Τριαντάφυλλος Σ. Παγουλάτος - Ζαφείρω Ε. Νιζήτα	Charleston, S. C.	Αιδ. Γεώργιος Νικολαΐδης
»	» Χαρίλαος Α. Στρούμπας - Ἀρετὴ Α. Αὐλακιάτου	Haverhill, Mass.	Αιδ. Φιλ. Βλαχόπουλος
»	» Κωνσταντίνος Π. Παπαδόπουλος - Ἑλένη Ι. Σκούνα	Washington, D. C.	Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
»	» Κωντίνος Α. Δαμπέρης - Χρυσάνθη Θ. Μποτζίνη	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Ἀντών. Ἰατρίδης
»	» Κωντίνος Δ. Ραφαήλ - Μαρία Π. Ἀντωνοπούλου	Astoria, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης
»	» Ἀναστάσιος Θ. Τασσόπουλος - Σοφία Κώστα	Philadelphia, Pa.	Ἀρχιμ. Ἀγάπιος Γουλάμης
»	» Μιχαὴλ Σ. Καζόκλης - Φωτεινὴ Κ. Ἀρθανίτου	Lowell, Mass.	Αιδ. Δημ. Σγουρὸς
»	» Κυριακ. Θ. Κουρῆς - Εὐαγγελία Ν. Παναγοπούλου	Lowell Mass.	Αιδ. Δημήτριος Σγουρὸς
»	» Σταμάτιος Ε. Δαμπέρης - Ἑλένη Γ. Ρέπτα	Portland, Ore.	Ἀρχ. Χρυστ. Τσαρούχας
»	» Νικόλαος Μ. Καρούλιας - Παναγιώτα Ι. Μαϊστρέλη	Norwich, Conn.	Αιδ. Ν. Θεοδορίδης
»	» Ἰωάννης Σ. Σταματιάδης - Μαρία Α. Παλαβή	Weirton, W. Va.	Αιδ. Δημ. Μπούρας
»	» Κωντίνος Γ. Πατελέλης - Θεοφάνια Ι. Μαϊστρέλη	Norwich, Conn.	Ἀρχιμ. Ναθαναὴλ Θεοδορίδης
»	» Σταύρος Δ. Πιλάφας - Ἀθανασία Ν. Παναγοπούλου	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Γ. Ματθόπουλος
»	» Θεοφύλακτος Κ. Τσακοψιάκης - Ἑλένη Ε. Ρίζου	Indianapolis, Ind.	Αιδ. Ἰωάν. Παπαδόπουλος
»	» Μιχαὴλ Η. Μανροσιμῆς - Αἰκατερίνη Ι. Παρίση	Atlanta, Ga.,	Αιδ. Πάνος Κωνσταντινίδης
»	» Ἰωάννης Κ. Γιαννιζάκης - Στέλλα Α. Σκευάκη	Rochester, N. Y.	Αιδ. Πέτρος Χριστόπουλος
Δεκ. 2	Νικήτας Α. Σημιλιώτης - Ἀλίκη Περότα	New York City	Ἀρχιμ. Δωρόθεος Μπουραζάνης
»	» 3 Κωνσταντίνος Ι. Μολίου - Ἑλένη Κίντζη	Galveston, Tex.	Ἀρχιμ. Εὐστάθιος Γεωργιάδης
»	» Γεώργιος Σ. Μπουκουβάλας - Ἑλένη Ν. Φλώρου	Biddeford, Me.	Αιδ. Δημήτριος Γκόλλαρας
»	» Δημήτριος Σ. Στάθης - Πολυξένη Η. Γιαννοπούλου	Lynn, Mass.	Ἀρχιμ. Χρυστόφ. Ἀργυρίδης
»	» Κωνσταντίνος Π. Κιάμος - Ἑλένη Β. Φραγκῆ	New York City	Αιδ. Βασ. Παπαδόπουλος
»	» 5 Φώτιος Ι. Καραζῆς - Ἑλένη Γ. Πίττα	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δανιὴλ Γαμβούλης
»	» Χαράλαμπος Κ. Γκίτζιας - Ἑλένη Μ. Κάισαρη	Toronto, Ont., Can.	Ἀρχιμ. Ἰερόθεος Σταύρου
»	» Γρηγόριος Η. Θαλασσινός - Ἀσπασία Β. Βασιλείου	Los Angeles, Cal.	Ἀρχιμ. Γεωμ. Παπααναγιώτου
»	» Νικόλαος Π. Κουμάτος - Ἀθηνᾶ Π. Ἀλεξάνδρου	Erie, Pa.	Αιδ. Εὐάγγ. Κοντονικολάου
»	» Ζήσης Ν. Καρανάσης - Ἀναστασία Ι. Παγώνη	Detroit, Mich.	Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Δουλιγεράκης
»	» Παναγιώτης Ν. Διαμαντόπουλος - Μαρία Ι. Γαϊτάνη	Boston, Mass.	Ἀρχιμ. Ματθαῖος Παπαβασιλείου
»	» Βασίλειος Δ. Δαμπρόπουλος - Ἀναστασία Κ. Βλάντη	Columbus, Ohio	Ἀρχιμ. Στέφ. Λαυριώτης
»	» Ἀλέξιος Α. Ταβουλάρης - Σταυρούλα Φ. Βαμβαλέλη	Detroit, Mich.	Αιδ. Γεώργ. Πετρίδης
»	» Γεώργιος Μ. Χαλκιάς - Σωτηρία Μ. Ἀντωνίου	Pittsburgh, Pa.	Αιδ. Δημήτριος Σακελλαρίδης
»	» Ἰωάννης Χ. Σκληβονράκης - Βασιλική Γ. Χρυσανθάκη	Pricing, Utah	Αιδ. Παναγιώτης Φερίτζου
»	» Ἠλίας Μ. Κρεμμύδας - Χαρίκλεια Μ. Μοσχίδης	Richmond, Va.	Ἀρχιμ. Θεόδωρος Σιδερίδης
»	» Ἡρακλῆς Γ. Νικολάου - Ἐλευθερία Π. Ἐμμανουήλ	Lynn, Mass.	Ἀρχιμ. Χρυστ. Ἀργυρίδης
» 9	Ἐμμανουήλ Δ. Ἀναγνωσταράς - Ἄννα Κ. Βασιλείου	St. Louis, Mo.	Αιδ. Δημήτριος Βαϊνίκος
»	» Δημήτριος Α. Μανιάτης - Δημήτρα Κ. Κανάκη	Chicago, Ill.	Αιδ. Μάρκος Πετράκης
» 11	Εὐθύμιος Α. Δαμπέρης - Ἀφροδίτη Ν. Ποδάρα	Peabody, Mass.	Αιδ. Γ. Οἰκονομίδης
»	» Ἀθανάσιος Α. Πατσούρης - Ragnhild Mosby	Corona, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Ἀλέξανδρος Γεροντιδάκης
» 12	Lyle Kenworth - Δημητρουλά Πήτερς	San Francisco, Cal.	Αιδ. Κωνστ. Τσατραλῆς
»	» Κωνσταντίνος Δ. Ζούρα - Ἀγγελική Α. Πρίμα	Boston, Mass.	Ἀρχιμ. Ματθαῖος Παπαβασιλείου
»	» Γεώργιος Θ. Εὐστρατιάδης - Χριστίνη Θ. Χρήστου	New York City	Αιδ. Νιν. Ἀνδρεόπουλος
»	» Λεωνίδας Πάλλμος - Ἀναστασία Ι. Σάββα	Racine, Wisc.	Ἀρχιμ. Διονύσιος Νεστορίδης
»	» Earl Tankred MacDonald - Μαργαρίτα Μ. Κυριαζάκου	Toronto, Ont., Can.	Ἀρχιμ. Ἰερόθεος Σταύρου
»	» Γεώργιος Α. Κολοκύθας - Κωνσταντίνα Π. Κέντρου	Pontiac, Mich.	Αιδ. Ἀλέξανδρος Παπαστεφάνου
»	» Γεώργιος Θ. Μανακίδης - Ἑλένη Θ. Κερασίουτου	New York City	Αιδ. Βασίλειος Παπανίκας
»	» Paul J. Vasquer - Anna J. James	New York City	Αιδ. Χρυστός Μωρογεωργάκης
»	» Ἀλέξανδρος Γ. Νικολαΐδης - Παρασκευὴ Γ. Γκούβα	Philadelphia, Pa.	Αιδ. Χρυσόστ. Μουρζίδης
»	» Σάββας Μ. Στρούτης - Ἑλένη Μ. Μαλλινράκη	New York City	Αιδ. Βασίλειος Παπανίκας
»	» Δημήτριος Χ. Κίτσος - Εὐφημία Ι. Κασσεόγλου	Brooklyn, N. Y.	Αιδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
» 15	Σπύριδος Χ. Κωσταρές - Ἀναστασία Σ. Καπᾶ	New York City	Αιδ. Βασίλ. Παπανίκας
»	» Νικόλαος Α. Μαλάνος - Edith Coldwell	F. Pittsburgh, Penn.	Αιδ. Εὐάν. Παπαδόπουλος
» 17	Ἰωάννης Μ. Τσάταρος - Εὐδοκία Ι. Μαζουράκη	Tarpon Springs, Fla.	Αιδ. Θεόδ. Καραφύλλης
» 19	Ἰωάννης Μ. Βέρσης - Irene Stanley Wieniewski	Stamford, Conn.	Αιδ. Μιχαὴλ Σοφοκλέους
»	» Ἀντώνιος Κ. Μαράντος - Σοφία Π. Δουμουσιάρη	Manchester, N. H.	Αιδ. Εὐάγγελος Τριανταφυλλίδης
»	» Κωνσταντίνος Μ. Παναγιώδης - Εἰρήνη Μ. Τσακνίδου	Martins Ferry, Ohio	Αιδ. Βασ. Μαρκόπουλος
» 23	Γεώργιος Π. Δαλωνᾶς - Ἀθηνᾶ Γ. Νάτσιου	E. Pittsburgh, Penn.	Αιδ. Εὐάγγ. Παπαδόπουλος
» 25	Κωντίνος Κ. Μπουδουρίσης - Καλλιρρόη Δ. Δερετσίνα	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δανιὴλ Γκολένης
»	» Χαρίλαος Η. Κουρούνης - Ρόζα Α. Ἀβένη	Nashua, N. H.	Αιδ. Σωτήριος Ἀγγελίδης
» 26	Νικ. Β. Μαγγινούρας - Ἀγγελική Γ. Κοτσόβολο	Youngstown, Ohio	Αιδ. Ἀμφιδόκιος Σαραντιδῆς
»	» Μιχαὴλ Ν. Σκούλος - Εὐαγγελία Ι. Ζαφειράκου	Pittsburgh, Pa.	Αιδ. Δημήτριος Σακελλαρίδης
»	» Νικόλαος Α. Κέντρος - Καλλιόπη Κ. Κώη	Washington, D. C.	Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Λαλούσης
»	» Κωνσταντίνος Α. Κανέλλης - Βασιλική Ε. Κολοβάκου	Buffalo, N. Y.	Ἀρχιμ. Διονύσιος Νεστορίδης
»	» Νικ. Β. Παπαδοστέφανου - Ἀναστασία Π. Μπουρνάτου	Astoria, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Γεωμ. Πολυζωΐδης
»	» Παναγιώτης Ε. Καραχάλιος - Μαρία Ε. Κοντογιάννη	Reading, Penn.	Αιδ. Θεόδωρος Στρατηγός
»	» Ἐμμ. Ε. Γιακουμηδέλλης - Εὐαγγελία Ι. Στερίου	Reading, Pa.	Αιδ. Θεόδωρος Στρατηγός

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ D. C. DIVRY, Inc.

ΕΚΤΥΠΩΝΟΜΕΝ

Βιβλία, Βιβλιάρια, Καταλόγους, 'Εφημερίδας, Περιοδικά, Λευκώματα 'Εσπερίδων, Κάρτες, Μπιλοφέρια, Προσκλητήρια Γάμων, κ.λ.π. με άπαράμιλλον ταχύτητα και φιλοκαλίαν εις τιμάς μη επιδεχομένας συναγωνισμόν.

ΔΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΑ

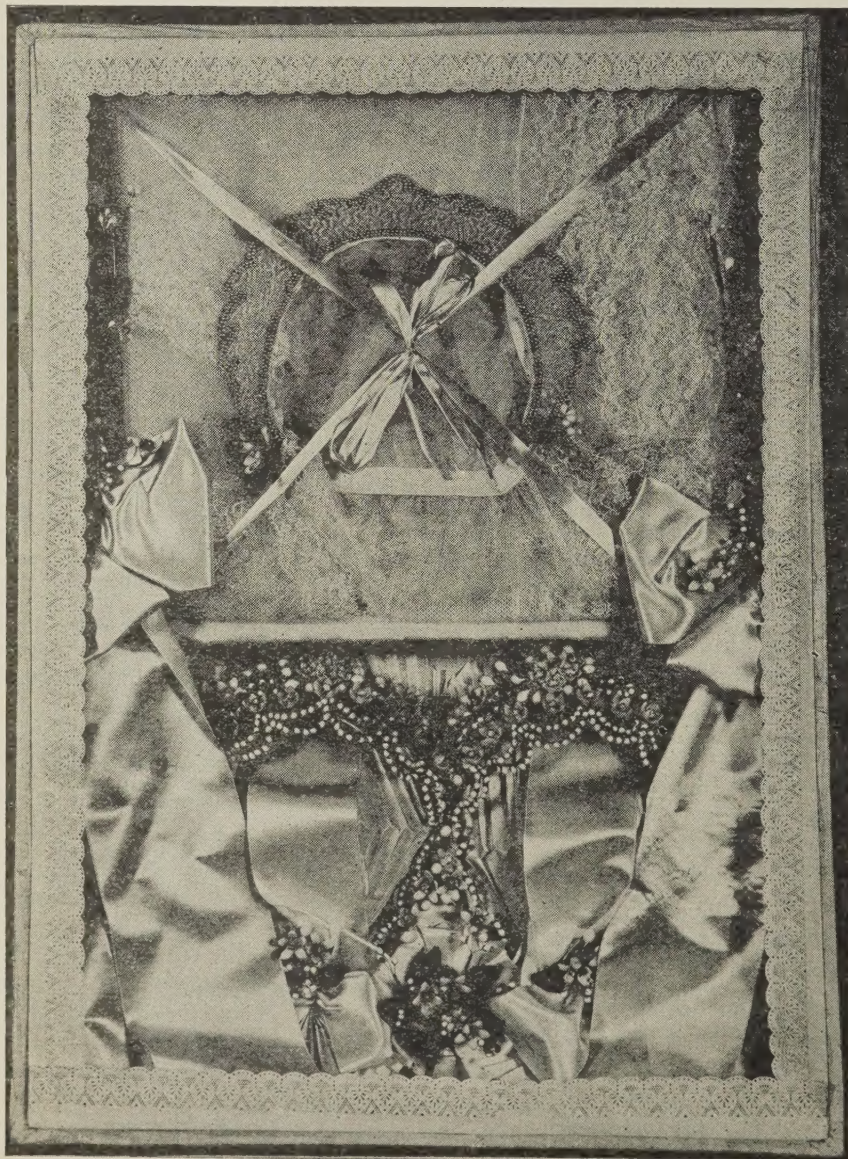
Ειδικώς κατ'ηρτισμένον Τμήμα Ταχυδρομικών Παραγγελιών αναλαμβάνει την εκτέλεσιν πάσης τυπογραφικής εργασίας τών Κοινοτικών 'Ιδρυμάτων — ήτοι Σφραγίδας, Καταστατικά, 'Επιστολάς, Προγράμματα, 'Αποδείξεις κ.λ.π.

240 WEST 23rd STREET

Tel. WAtkins 9-4346

NEW YORK

ΣΤΕΦΑΝΑ ΜΕ ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΠΛΟ ΚΟΜΠΛΗΤ

“Όλα τὰ Κομπλήτ SETS Στεφάνων οὗτο Καταστήματός μας ἐμπεριέχουσιν: “Έν ζευγὸς καλλιτεχνικῶν Στεφάνων, ἀπὸ τὰ καλλίτερα ἄνθη λεμονιάς. “Έν με μεταξωτὴ κορδέλλα καὶ ἄν-ζεῦγος Λαμπάδες στολισμένες θη λεμονιάς.—“Έν ζευγὸς σκέ-τες Λαμπάδες. “Ένα Πέπλο με-ταξωτό, γαρνιρισμένο με δαν-τέλλα καὶ με θαυμάσιον CAP, τῆς τελευταίας Παρισινῆς Μό-δας, ἑτοιμο νὰ φορεθῇ. Μπου-κετάκι ἰδιὰ τὴν Νύμφην, τὸν Γαμβρόν καὶ τὸν Κουμπάρον.

ΓΡΑΨΑΤΕ:

DORROS-ROMPAPAS

240 WEST 23rd ST.

NEW YORK

Τιμαί:

No. 101 S. Τὸ Σέτ \$16.50
No. 102 S. Τὸ Σέτ \$20.00
No. 103 S. Τὸ Σέτ \$25.00

Παραγγελίαι ἐκτελοῦνται δι' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀμερικῆς.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΑΠΟΣΤΕΛΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

SET No. 107 S. \$33.00

DORROS - ROMPAPAS, 240 WEST 23RD STREET, NEW YORK